

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA**

Evidenčné číslo: 101006/I/2022/36114638557893380

REFUNDÁCIA DPH A JEJ UPLATNENIE V PRAXI

Diplomová práca

2022

Bc. Monika Šimová

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA**

Evidenčné číslo: 101006/I/2022/36114638557893380

REFUNDÁCIA DPH A JEJ UPLATNENIE V PRAXI

Diplomová práca

Študijný program: Daňovníctvo a daňové poradenstvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Marcela Rabatinová, PhD.

Bratislava 2022

Bc. Monika Šimová

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcela veľmi pekne poďakovať predovšetkým svojej školiteľke, pani Ing. Marcele Rabatinovej, PhD., za výbornú spoluprácu, poskytnutie pripomienok, návrhov na vylepšenie práce a zodpovedanie všetkých mojich otázok pri písaní práce. V neposlednom rade by som sa chcela taktiež poďakovať svojej rodine za podporu, ktorú mi poskytli počas celého štúdia na vysokej škole.

ABSTRAKT

ŠIMOVÁ, Monika: *Refundácia DPH a jej uplatnenie v praxi* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra financií. – Vedúci záverečnej práce: Marcela Rabatinová, Ing., PhD. – Bratislava: NHF EU, 2022, 79 s.

Záverečná práca je vypracovaná na tému Refundácia DPH a jej uplatnenie v praxi. Cieľom záverečnej práce bolo predovšetkým priblížiť proces refundácie DPH z teoretickej a praktickej perspektívy. Prvá kapitola záverečnej práce bola orientovaná na vysvetlenie významu DPH, objasnenie podstaty hlavných druhov vrátenia DPH a charakteristiku základných smerníc, upravujúcich proces refundácie dane. Druhá kapitola predstavovala sformulovanie hlavného cieľa práce, vrátane parciálnych cieľov. V tretej kapitole sú zhrnuté metodické postupy práce. Štvrtá kapitola bola orientovaná na porovnanie podmienok vrátenia DPH v jednotlivých členských štátoch. Zároveň súčasťou štvrtej kapitoly bolo aj vytvorenie modelového príkladu na proces refundácie DPH. Výsledkom riešenia danej problematiky je priblíženie fungovania procesu refundácie DPH v praxi a navrhnutie odporúčaní na uľahčenie práce pri spracovaní žiadosti. Súčasťou výsledkov riešenia je aj zhodnotenie kladných a záporných stránok, súvisiacich s možnosťou využitia zastúpenia inou osobou v procese refundácie, v porovnaní s vlastným spracovaním žiadosti.

Kľúčové slová: refundácia DPH, daň z pridanej hodnoty, vrátenie dane, žiadosť, Finančná správa Slovenskej republiky

ABSTRACT

ŠIMOVÁ, Monika: *Vat refund and its application in practice* – The University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Finance. – Head of Thesis: Marcela Rabatinová, Ing., PhD. – Bratislava: NHF EU, 2022, 79 s.

The final work is prepared on the topic „*Vat refund and its application in practice*“. The aim of the final work was to clarify the process of VAT refund from theoretical and practical perspective. The first chapter of the final work was focused on specifying the concept of the VAT, clarifying the structure of the main types of VAT refunds and the characteristics of the basic directives focused on the tax refund process. The second chapter was the formulation of the main goal of the final work, including partial goals. The third chapter summarizes the methodological procedures of work. The fourth chapter was focused on comparing the conditions for VAT refunds in individual Member States. Also, part of the fourth chapter was the creation of a model example of the VAT refund process. The result of solving this issue is to clarify the operation of the VAT refund process in practice and to propose recommendations to facilitate the work in processing the application. Part of the results includes also the evaluation of the positive and negative aspects related to the possibility of using the representation in the refund process, in comparison with preparing the application independently.

Key words: vat refund, the value added tax, refund of tax, an application, Financial Administration of the Slovak republic

OBSAH

Zoznam tabuliek, obrázkov a schém.....	7
Zoznam skratiek a značiek.....	9
ÚVOD.....	11
1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ.....	12
1.1 Charakteristika a význam dane z pridanej hodnoty.....	12
1.1.1 Pojemový aparát DPH.....	13
1.1.2 Uplatnenie systému dane z pridanej hodnoty v rámci SR.....	14
1.1.3 Uplatnenie systému dane z pridanej hodnoty v rámci EÚ.....	16
1.2 Proces vrátenia DPH zahraničným osobám z iných členských krajín.....	17
1.2.1 Podmienky na vrátenie DPH.....	18
1.2.2 Žiadosť o vrátenie dane.....	19
1.2.3 Zastupovanie zahraničných osôb pri procese vrátenia DPH.....	23
1.3 Proces vrátenia DPH tuzemským platiteľom z iných členských krajín.....	24
1.3.1 Podmienky na vrátenie DPH tuzemským platiteľom z iných členských krajín.....	24
1.3.2 Žiadosť o vrátenie dane.....	25
1.3.3 Zastupovanie platiteľa pri vrátení dane.....	27
1.4 Proces vrátenia DPH zahraničným osobám z tretích štátov.....	29
1.4.1 Požiadavky na vrátenie dane zahraničnou osobou z tretieho štátu.....	29
1.4.2 Žiadosť o vrátenie dane.....	30
1.5 Európske právne normy ovplyvňujúce proces refundácie DPH.....	32
1.5.1 Ôsma smernica Rady 79/1072/EHS.....	32
1.5.2 Smernica Rady 2008/9/ES.....	33
2 CIEĽ PRÁCE.....	36

3	METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA.....	38
4	VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA	40
4.1	Komparácia podmienok vrátenia dane v členských štátoch zahraničným podnikateľom so zameraním na minimálne limity pre vrátenie dane.....	41
4.2	Modelový príklad znázorňujúci proces refundácie DPH.....	43
4.2.1	<i>Charakteristika spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o.</i>	43
4.2.2	<i>Posúdenie transakcií</i>	44
4.2.3	<i>Účtovanie vybraných účtovných prípadov súvisiacich s refundáciou DPH</i>	47
4.2.4	<i>Registrácia daňového subjektu do aplikácie zameranej na autorizáciu elektronických služieb</i>	51
4.2.5	<i>Znázornenie procesu refundácie DPH v spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o</i>	55
4.2.6	<i>Administratívne a finančné povinnosti súvisiace s podaním žiadosti o vrátenie DPH</i>	64
4.2.7	<i>Kladné a záporné stránky vyplývajúce z možnosti využitia daňového zástupcu v spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o</i>	65
4.3	Zhodnotenie výsledkov práce a odporúčania.....	67
	ZÁVER.....	69
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	71
	PRÍLOHY.....	75

Zoznam tabuliek, obrázkov a schém

Tabuľky:

Tabuľka 1 Zmeny v oblasti dane z obratu po roku 1990

Tabuľka 2 Transakcie patriace medzi výnimky v časovom období, za ktoré sa podáva žiadosť o vrátenie dane za podmienky nedodania žiadneho tovaru ani služby v tuzemsku

Tabuľka 3 Povinné náležitosti žiadosti o vrátenie DPH

Tabuľka 4 Kódy druhov tovarov a služieb, ktoré sa uvádzajú v žiadosti

Tabuľka 5 Nákupy firmy OKNÁ, s.r.o.

Tabuľka 6 Zmeny v oblasti refundácie DPH, ktoré priniesla Smernica Rady 2008/9/ES

Tabuľka 7 Podmienky vrátenia DPH uplatňované v rámci vybraných členských štátov EÚ

Tabuľka 8 Kľúčové údaje firmy MS Inžiniering, s.r.o. pre účely vyplnenia žiadosti

Tabuľka 9 Nákupy firmy MS Inžiniering, s.r.o. za rok 2021 uskutočnené v Českej republike

Tabuľka 10 Nákupy firmy MS Inžiniering, s.r.o. za rok 2021 uskutočnené v Belgicku

Tabuľka 11 Česká republika- kurzový lístok pre vybrané účtovné prípady

Tabuľka 12 Účtovanie dodávateľských faktúr súvisiacich s vrátením DPH z Českej republiky

Tabuľka 13 Účtovanie výdavkových pokladničných dokladov súvisiacich s vrátením DPH z Českej republiky

Tabuľka 14 Účtovanie dodávateľských faktúr súvisiacich s vrátením DPH z Belgicka

Tabuľka 15 Vyplnené kódy a subkódy v žiadosti o vrátenie DPH z Českej republiky

Tabuľka 16 Vyplnené kódy a subkódy v žiadosti o vrátenie DPH z Belgicka

Tabuľka 17 Zastúpenie v procese refundácie DPH- pozitíva a negatíva

Tabuľka 18 Vlastné spracovanie žiadosti o refundáciu DPH- pozitíva a negatíva

Obrázky:

Obrázok 1 Zjednodušené zobrazenie postupu vkladania príloh do žiadosti o vrátenie DPH

Obrázok 2 Doklady, ktoré prikladá do žiadosti o vrátenie DPH zahraničná osoba z tretieho štátu

Obrázok 3 Vyplnenie údajov v globálnej časti žiadosti za spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o.

Obrázok 4 Žiadosť o refundáciu DPH- časť *“vrátenie DPH z krajiny”*

Obrázok 5 Vzor lokálnej časti žiadosti o refundáciu DPH

Obrázok 6 Overenie IČ DPH prostredníctvom portálu VIES

Obrázok 7 Ikony zobrazujúce možnosti úprav jednotlivých dokladov

Obrázok 8 Informácia o úspešnom doručení dokumentu do elektronickej podateľne

Schémy:

Schéma 1 Ciele práce

Schéma 2 Možnosti zasielania dokumentov Finančnej správe SR

Schéma 3 Systémové doplnky potrebné pre získanie prístupu k elektronickým službám

Zoznam skratiek a značiek

DPH	daň z pridanej hodnoty
Z.z.	Zbierka zákonov
v. z. n. p	v znení neskorších predpisov
EÚ	Európska únia
EEC	Európske hospodárske spoločenstvo (European Economic Community)
EC	Európska komisia (European commission)
ZDPH	Zákon o dani z pridanej hodnoty
MB	Megabyte
FS SR	Finančná správa Slovenskej republiky
IČO	identifikačné číslo organizácie
IBAN	medzinárodne štandardizovaná forma čísla účtu (International bank account number)
BIC	swift kód (z angličtiny bank identifier code)
SR	Slovenská republika
PHM	pohonné hmoty
DÚ BA	Daňový úrad Bratislava
ERP	elektronická registračná pokladnica
IČ DPH	Identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty
BGN	bulharský lev
CZK	česká koruna
DKK	dánska koruna
LTL	litovský litas
LVL	lotyšský lats
HUF	maďarský forint

RON	rumunský lei
SEK	švédska koruna
DF	dodávateľské faktúry
VPD	výdavkové pokladničné doklady
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
NBS	Národná banka Slovenskej republiky
ZD	základ dane
PO	právnické osoby
FO	fyzické osoby
eID	občiansky preukaz s čipom
KEP	kvalifikovaný elektronický podpis
DIČ	daňové identifikačné číslo
EKR	externé komunikačné rozhranie

Úvod

Za jednu z najdôležitejších daní nášho daňového systému sa považuje daň z pridanej hodnoty. Táto daň je zároveň označovaná za univerzálnu daň zo spotreby, pretože zaťažuje takmer všetky tovary a služby. Keďže úhrade DPH sa nevyhne v bežnom podnikateľskom živote žiaden subjekt, o to viac sa daňovníci potešia, ak im vznikne nárok na vrátenie tejto dane. Podnikateľom, ktorí sú platiteľmi DPH a uskutočňujú zdaniteľné transakcie súvisiace s ich podnikaním v iných členských štátoch od platiteľov DPH, vzniká nárok na vrátenie DPH z týchto nákupov, ak splnia zákonom stanovené podmienky. Tento proces sa v praxi nazýva aj refundácia DPH.

Hlavným zámerom našej záverečnej práce bolo priblížiť proces refundácie DPH jednak z teoretickej roviny, ale aj z praktického uhla pohľadu. Zároveň predpokladáme, že nákupy, súvisiace s podnikaním v iných členských štátoch, sa budú uskutočňovať neustále. V nadväznosti nato možno očakávať rastúci záujem o spracovanie žiadostí o refundáciu. To je dôvodom, prečo sme si zvolili spracovanie tejto problematiky. Chceme predovšetkým priblížiť ako celý systém refundácie DPH funguje, aké sú podmienky na vrátenie dane v jednotlivých členských štátoch a aké kroky obnáša vyplnenie dokumentu o vrátenie dane.

Prvá časť práce je zameraná na vysvetlenie významu DPH, objasnenie podstaty hlavných druhov vrátenia DPH a charakteristiku základných smerníc, upravujúcich proces refundácie dane. Druhú kapitolu sme venovali sformulovaniu nášho základného cieľa, vrátane čiastkových cieľov. V tretej kapitole sme zhrnuli metodické postupy našej práce. Posledná kapitola predstavovala výsledky našej záverečnej práce. Praktickú časť práce sme rozdelili do dvoch hlavných oblastí. Prvá oblasť predstavovala porovnanie podmienok na vrátenie DPH v členských štátoch. Druhú polovicu praktickej časti sme venovali formulácii modelového príkladu firmy, ktorá žiada o vrátenie DPH. V príklade sme znázornili posúdenie vybraných transakcií, z ktorých vzniká možnosť vrátenia DPH a účtovanie vybraných prípadov. Následne sme prešli k spracovaniu žiadosti a vysvetleniu jednotlivých krokov, ako žiadosť vyplniť. V ďalšom kroku sme bližšie popísali povinnosti finančného a administratívneho charakteru, ktoré vzniknú daňovému úradu po podaní žiadosti daňovníkom. V poslednom kroku sme charakterizovali pozitívne a negatívne stránky, ktoré prináša možnosť zastúpenia daňovým zástupcom v procese refundácie, v porovnaní so svojpomocným vypracovaním žiadosti. V závere sme sa pokúsili zhodnotiť mieru naplnenia nášho hlavného cieľa a načrtnúť odporúčania pre efektívne spracovanie žiadosti.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Veľké množstvo platiteľov dane pri vedení svojho účtovníctva vykazuje v priebehu zdaňovacieho obdobia transakcie, z ktorých im vzniká nárok na vrátenie DPH. Tento nárok sa v odbornej praxi nazýva aj refundácia DPH. Vrátenie takejto dane sa realizuje prostredníctvom žiadosti o vrátenie DPH. V reálnom živote však mnoho podnikateľov nevie, ako sa registrovať do systému na podanie žiadosti, ako konkrétnu žiadosť vyplniť, aké sú minimálne sumy potrebné na vrátenie DPH a lehoty na podanie dokumentu. Práve preto im pomocnú ruku podávajú daňoví poradcovia alebo účtovníci, ktorí ich v tomto konaní zastupujú. Poskytnutie takejto služby však vôbec nie je lacné. Práve preto, je zámerom prvej časti našej práce, objasniť z teoretického hľadiska podstatu samotného procesu refundácie DPH. V prvej podkapitole si priblížime najmä základné princípy, na ktorých je postavená DPH. Nasledujúce podkapitoly budú zamerané na proces vrátenia dane pre jednotlivé skupiny osôb. Záverečná podkapitola teoretickej časti je orientovaná na priblíženie Európskych právnych noriem ovplyvňujúcich proces refundácie DPH.

1.1 Charakteristika a význam dane z pridanej hodnoty

Dane predstavujú neodmysliteľnú súčasť života všetkých občanov. Podľa viacerých ekonómov, ich hlavná rola nespočíva len v poskytovaní finančných prostriedkov do verejných rozpočtov, ale veľmi dôležitá je v prvom rade iniciatívna snaha daňovníkov pôsobiť na ekonomický systém. Napríklad, ako uvádza Zubal'ová¹ vo svojom diele, pomocou dôchodkového a substitučného efektu môžu dane výrazným spôsobom ovplyvňovať ekonomické úmysly daňových subjektov. Práve táto skutočnosť podnietila viacerých odborníkov využívať dane ako hlavný nástroj v hospodárskej politike. Dane teda nie sú len prameňom príjmov do štátneho rozpočtu, ale slúžia aj ako prostriedok ovplyvňujúci správanie jednotlivých daňovníkov.

Aktívnu daňovú politiku, ktorej cieľom je dosiahnutie istého spoločného ekonomického cieľa, je možné uskutočňovať prostredníctvom priamych a nepriamych daní. U nepriamych daní je tento typ politiky realizovaný zmenami v sadzbách daní. Z praktického uhla pohľadu sa táto skutočnosť dá vysvetliť na dani z pridanej hodnoty. Tá by mala komplexne ovplyvňovať akýkoľvek typ spotreby a práve preto bude uvalená na spotrebu

¹ ZUBAL'OVÁ, Alena a kol. *Daňové teórie a ich využitie v praxi: daňová teória a politika II.* 1.vyd. Bratislava : Iura Edition, 2012. 153-154 s. ISBN 978-80-8078-487-4

akýchkoľvek statkov. Národohospodári sa preto budú zamýšľať nad tým, aká sadzba by mala byť pri zaťažení daňou použitá.

1.1.1 Pojmový aparát DPH

Podľa Kubátovej² sa za najdôležitejšiu nepriamu daň v našom daňovom systéme v súčasnej dobe považuje už vyššie spomínaná daň z pridanej hodnoty. Je to daň, ktorej účelovosť každým dňom rastie, nielen vďaka svojmu “skrytému” daňovému bremenu, ale i vďaka jednoduchosti spojenej s jej výberom, kontrolou a správou. Tento druh dane sa považuje za univerzálnu daň zo spotreby a to z dôvodu, že ovplyvňuje takmer všetky tovary a služby. Sú ňou zdaňované dodania tovarov či poskytovanie služieb pri všetkých stupňoch spracovania a to je práve dôvod, prečo sa vo viacerých zdrojoch z odbornej literatúry považuje za viacstupňovú daň. Platiteľ dane odvedie daň z tej pridanej hodnoty, ktorú si sám na určitej úrovni spracovania vytvoril. Detailnejšie priblíženie podstaty DPH opisuje vo svojom odbornom článku Černegová³. Podstata DPH spočíva v tom, že daň sa neuhradí priamo, ale je zahrnutá v cenách tovarov a služieb. To zároveň znamená, že subjekt odvádzajúci daň do štátneho rozpočtu a subjekt, ktorý daň reálne uhradí, nie sú tou istou osobou, nakoľko daň odvádza podnikateľ (platiteľ DPH), ale reálne ju zaplatí zákazník v cene tovaru, ktorý si kúpi. V tuzemsku má podnikateľ, platiteľ DPH, nárok na odpočítanie tejto dane, v prípade, ak nakupuje vstupy pre výkon svojho podnikania od iných platiteľov DPH, pretože túto daň už zaplatil v cene tovaru. Takúto daň označujeme ako DPH na vstupe a podnikateľ si môže nárokovať jej vrátenie od správcu dane. Naopak, v prípade predaja tovarov a služieb z podnikania, takýto podnikateľ prijme od odberateľov cenu výstupov vrátane DPH. Takúto daň označujeme ako DPH na výstupe a podnikateľ ju musí zaplatiť daňovému úradu. V prípade, ak DPH na vstupe prevyšuje DPH na výstupe, subjektu dane vzniká nadmerný odpočet, ktorý mu daňový úrad vráti. V opačnej situácii, ak je DPH na vstupe nižšia než DPH na výstupe, podnikateľ má voči daňovému úradu vlastnú daňovú povinnosť a musí daň zaplatiť. Medveď a Nemec⁴, vo svojej publikácii zdôrazňujú, že táto daň je upravená zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov ako aj predpismi Európskeho spoločenstva. Kľúčovú rolu pri úprave dane z

² KUBÁTOVÁ, Kveta. *Daňová teória - úvod do problematiky*. 1.vyd. Praha: Aspi, 2005. 26s. ISBN 80-7357-092-0

³ ČERNEGOVÁ, Anna. *Ako funguje DPH a aké sú časté podvody?* [elektronický zdroj]. Považská Bystrica, 2021, online. [cit.2021-09-17]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-pridanej-hodnoty/ako-funguje-dph-a-aste-podvody>

⁴ MEDVEĎ, Jozef - NEMEC Juraj a kol. *Verejné financie*. 1.vyd. Bratislava: Sprint 2, 2011, s. 266, 531. ISBN 978-80-89393-46-6

pridanej hodnoty zohráva smernica rady 2006/112/ES. Ebrill⁵ vo svojom knižnom diele “*The Modern VAT*” uvádza, že prvým štátom, ktorý zaviedol fungovanie DPH vo svojom daňovom systéme bol Michigan v USA. Ďalej, za výhody DPH môžeme podľa Bánociovej⁶ považovať predovšetkým jej všestrannosť, neutralitu, jednoduché použitie pri medzinárodných obchodoch, transparentnosť ako aj výnosnosť. Medzi záporné stránky tejto dane patrí najmä administratívna záťaž v nadväznosti na systém jej evidencie, náhodné problémové situácie spojené s jej zavádzaním ako i vysoké náklady spojené so správou daní.

1.1.2 Uplatnenie systému dane z pridanej hodnoty v rámci SR

Azda najväčším medzníkom na území tuzemska, ktorý sa týkal zmien v oblasti obratovej dane, považovanej za predchodkyňu DPH, bola novela č.107/1990 z 19. apríla 1990, ktorou sa menil a doplnil zákon č. 73/1952 Zb. o dani z obratu v z. n. p. Vplyvom tejto novely došlo počas nasledujúcich 2 rokov k zmenám, ktoré sú znázornené v tabuľke číslo 1.

Tabuľka 1 Zmeny v oblasti dane z obratu po roku 1990

• Zväčšenie okruhu platiteľov dane
• Odstránenie zdanenia pri predaji tovaru do zahraničia
• Uplatnenie cla pri dovoze tovaru, ktorý je neobchodný
• Úplné zrušenie rozdielovej dane z obratu
• Zjednotenie jednotlivých sadzieb dane a ich rozdelenie do 4 daňových pásiem s mierou 0%, 12%, 22%, 32%

Zdroj: vlastné spracovanie podľa: BÁNOCIOVÁ Anna. *Analýza vývoja dane z pridanej hodnoty v Slovenskej republike* Dostupné na: http://www.ekonomiemanagement.cz/download/1331826735_7221/11_banociova.pdf

Tieto intenzívne zmeny priniesli prvý krok k zavedeniu DPH, ktorá sa v svojej ucelenej podobe začala uplatňovať na území Slovenskej republiky od roku 1993. Počas samotného procesu zavedenia DPH do daňovej sústavy Slovenska až po súčasnosť sa prijali 3 hlavné zákony:

- Zákon č. 222/1992 Zb. o DPH v z. n. p., s nadobudnutím účinnosti od 1.1.1993,
- zákon č. 289/1995 Z.z. o DPH v z. n. p., s nadobudnutím účinnosti od 1.1.1996,
- zákon č. 222/2004 Z.z. o DPH v z. n. p., s nadobudnutím účinnosti od 1. mája 2004.

⁵ EBRILL, Liam – KEEN, Michael – PERRY, Victoria. *The modern tax*. 1.vyd. Washington : International Monetary Fund, 2001. 4,5 s. ISBN 978-1589060265

⁶ BÁNOCIOVÁ, Anna. *Analýza vývoja dane z pridanej hodnoty v Slovenskej republike* [elektronický zdroj]. Košice, 2009, online. 105-106 s. [cit.2021-09-17]. Dostupné na: http://www.ekonomiemanagement.cz/download/1331826735_7221/11_banociova.pdf

Prvý spomínaný zákon č. 222/1992 Zb. o dani z pridanej hodnoty v z. n. p., bol zásadnou reformou v daňovom systéme SR, nakoľko ním bola zrušená daň z obratu a dovozná daň, a zároveň zavedená daň z pridanej hodnoty s účinnosťou od 1. 1. 1993. V zmysle tohto zákona sa predmet dane týkal všetkých zdaniteľných odplacných aj bezodplacných plnení spolu s naturálnym plnením v tuzemsku. Za deň vzniku daňovej povinnosti sa považoval deň vyhotovenia daňového dokladu, najneskôr do pätnástich dní odo dňa uskutočnenia. Za základné zdaňovacie obdobie sa považoval kalendárny mesiac. Tento prvý zákon o DPH uvádzal 2 základné daňové sadzby. Prvou bola sadzba dane pri tovare 23% a na vybrané tovarové druhy a tepelné energiu sa uplatňovala znížená daňová sadzba 5%. Základom dane bola cena zdaniteľného plnenia bez dane, pričom platiteľ dane si bol povinný daň sám vypočítať ako súčin základu dane a daňovej sadzby. Zákon č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v z. n. p. sa týkal najmä zmien v oblasti sadzby DPH, rozmedzia registrácie a systému uplatňovania nadmerných odpočtov. Medzi rokmi 1996 a 2003 boli sadzby DPH zmenené trikrát. Významným rokom pre túto daň bol rok 2004. Kľúčovým dátumom bol 1. január 2004, kedy Slovenská republika začala uplatňovať daňovú reformu v praxi a taktiež dátum 1. máj 2004, kedy SR vstúpila do Európskej únie. V novoprijatom zákone č. 222/2004 boli k 1. 5. 2004 zahrnuté všetky pravidlá, ktoré boli jednotné pre všetky členské štáty EÚ. Základné predpisy obsahovala najmä Šiesta smernica Rady 77/388 EHS o harmonizácii zákonov členských štátov, pričom sa v rámci Slovenska implementovala do zákona o DPH. Vstupom Slovenska do EÚ bolo odstránené zdanenie dovozu tovaru z členského štátu a oslobodenie od dane tovaru dodaného do členského štátu Európskej únie, a to v tej forme, v akej bolo uskutočňované pred vstupom. Zdanenie pri dovoze a oslobodenie pri vývoze v podobe platnej pred vstupom zostalo zachované len voči tretím krajinám. Obchodovanie v rámci členských štátov EÚ sa odvtedy považuje za intrakomunitárne nadobudnutie a intrakomunitárne dodanie. Sadzby DPH sú i v súčasnosti upravené zákonom č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, konkrétne v paragrafe 27. Základná daňová sadzba pre rok 2021, ktorá sa uplatňuje v Slovenskej republike na tovary a služby, nepodliehajúce zníženej daňovej sadzbe, predstavuje 20%. Znížená sadzba dane aktuálne je 10%, pričom sa uplatňuje na vybrané druhy tovarov a služieb, akými sú napríklad mlieko, prírodný med, vybrané druhy mäsa a pod.

1.1.3 Uplatnenie systému dane z pridanej hodnoty v rámci EÚ

V nasledujúcej časti bližšie nazrieme na samotný proces vývoja DPH v EÚ. Nerudová⁷ zastáva názor, že substitúcia obratovej dane daňou z pridanej hodnoty veľmi úzko súvisela so snahou zharmonizovať daňové systémy v rámci EÚ. Hlavným krokom k dosiahnutiu tejto harmonizácie bolo najmä vytvorenie jednotného európskeho trhu. Týmto spôsobom bolo možné zabezpečiť úplnú elimináciu obchodných bariér, ktoré spôsobovali problémy súvisiace s rozdielnymi systémami nepriameho zdanenia a daňovými sadzbami. Za základnú smernicu v sfére harmonizácie v nepriamom zdanení, je považovaná šiesta smernica č. 77/388/EEC. Ustanovila hlavné pravidlá na určenie základu dane ako i okruhy subjektov či sadzby daní. Hlavný cieľ tejto smernice spočíval v harmonizácii rozličných národných systémov a to najmä v oblasti týkajúcej sa zdaňovania pri importe tovarov, ako aj oblasti vrátenia dane pri exporte, v rámci intrakomunitárnych transakcií. Neskôr v roku 2006 Európska komisia rozhodla o tom, že šiesta smernica sa prepracuje a nahradí novou smernicou. Týmto krokom vstúpila do platnosti smernica č. 2006/112/EC zo dňa 28. 11. 2006 o spoločnom systéme DPH. Išlo v podstate o prepis predchádzajúcich smerníc, nakoľko toto usmernenie neprinieslo žiadne nové zmeny. Jadro tejto smernice spočíva v tom, že členské štáty EÚ majú povinnosť prispôbiť si svoju vnútroštátnu úpravu dane z pridanej hodnoty v zmysle tejto smernice. Môžeme teda povedať, že je akýmsi návodom na úpravu DPH pre jednotlivé štáty. Dôležité je však upriamenie pozornosti na fakt, že ak by sa národná právna úprava dostala do rozporu so smernicou, štát má možnosť voľby. To znamená, že si môže vybrať, či zvolí postup v zmysle smernice alebo bude postupovať podľa svojej národnej legislatívy. Avšak v prípade, ak by národná legislatíva bola nejasne definovaná a danú situáciu by posudzovala odlišne od smernice, je v tomto prípade dôležité, aby bol problém posúdený v zmysle smernice. Táto smernica prešla od roku 2006 viacerými úpravami. Nemožno nespomenúť úpravu z 1. januára 2020, kedy došlo k jej novelizácii smernicou Rady EÚ 2018/1910. Táto regulácia priniesla zavedenie tzv. “rýchlych záplat” (quick fixes), ktoré usmernili dodanie tovaru medzi členskými štátmi EÚ s cieľom zjednodušiť určité pravidlá v oblasti dani z pridanej hodnoty. V rámci tejto úpravy sa taktiež zaviedli 2 pravidlá súvisiace s oslobodením dodávok do iných členských krajín. Prvý prípad sa vzťahoval na dodanie tovaru, ktoré nie je možné oslobodiť, ak kupujúci neoznámí svoje platné IČ DPH overené v systéme VIES. Druhý prípad hovorí o tom, že dodanie nie je možné

⁷ NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systému zemí Evropské unie*. 1.vyd. Praha: Aspi, 2008. 31,35-36,39 s. ISBN 978-80-7357-386-7

oslobodiť, pokiaľ ho dodávateľ neuvedie v súhrnnom výkaze. Od 1. júla 2021 sa zásadným spôsobom zmenila aj smernica a vykonávacie nariadenie v spojitosti s predajom tovaru na diaľku a dovozom tovaru s malou hodnotou. Zmena smernice 2006/112/ES bola uskutočnená smernicou Rady Európskej únie 2017/2455. Zmena vykonávacieho nariadenia Rady č. 282/2011 sa zase zrealizovala nariadením 2019/2026. Tieto zmeny mali byť pôvodne účinné už od 1. januára 2021, avšak kvôli pandémie bola ich účinnosť posunutá na 1.7.2021⁸.

1.2 Proces vrátenia DPH zahraničným osobám z iných členských krajín

Postupnými krokmi prechádzame na samotný proces refundácie DPH. V nasledujúcej časti si priblížime podstatu fungovania procesu vrátenia DPH zahraničným osobám z iných členských štátov EÚ. Zameriame sa najmä na základné podmienky, ktoré je potrebné splniť, aby mohol daňovému subjektu vzniknúť nárok na vrátenie DPH. Taktiež si uvedieme náležitosti, ktoré sú dôležité pri tvorbe žiadosti o vrátenie dane a záverečnú časť tejto podkapitoly bude zahŕňať zastupovanie zahraničných osôb pri procese refundácie DPH.

Na úvod je potrebné si uvedomiť, že o refundáciu DPH môže požiadať ktokoľvek, kto je zahraničnou osobou so sídlom, miestom podnikania, prevádzkarňou, či bydliskom v inej členskej krajine EÚ. O vrátenie dane môže požiadať aj zahraničná osoba, ktorá sa v inej členskej krajine zvyčajne zdržiava. Finančná správa SR zdôrazňuje, že takýto platiteľ si môže nárokovať vrátenie DPH z tovarov a služieb, ktoré mu boli dodané platiteľom DPH v Slovenskej republike. Zároveň je pre túto osobu možný aj nárok vrátiť daň, ktorá bola vyrubená pri dovoze tovaru v tuzemsku, avšak len, ak boli splnené podmienky v zmysle § 55 a ods. 2 až 5, § 55b až § 55e ZDPH⁹. Jurišová vo svojom odbornom článku o vrátení DPH uvádza, že refundácia DPH zahraničným podnikateľom je upravená § 56 až § 58 ZDPH. Taktiež dodáva, že hlavný cieľ takejto úpravy je predovšetkým predchádzanie dvojitému zdaneniu, najmä v prípadoch ak zahraničný podnikateľ registrovaný pre účely DPH vo svojom štáte, nakupuje produkty za cenu vrátane DPH v tuzemsku, pre zámer svojho podnikania.¹⁰

⁸ BĚHOUNEK, Pavel – BĚHOUNKOVÁ, Ingrid. *Smernice EÚ o DPH*, [elektronický zdroj]. Praha, 2021, online. [cit.2021-09-21]. Dostupné na : <https://www.behounek.eu/l/smernice-eu-o-dph/>

⁹ Finančná správa SR. *Vrátenie DPH zahraničnej osobe z iného členského štátu*, [elektronický zdroj]. Bratislava, 2014, online. [cit.2021-09-24] Dostupné na:

<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-zahranicnej-osobe>

¹⁰ JURIŠOVÁ, Anna. *Vrátenie DPH zahraničným osobám*, [elektronický zdroj]. Žilina, 2006, online.

[cit.2021-09-24] Dostupné na : <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Vratenie-DPH-zahranicnym-osobam.htm>

1.2.1 Podmienky na vrátenie DPH

Aké sú teda základné predpoklady na vrátenie DPH? Zahraničnej osobe pochádzajúcej z inej členskej krajiny, vzniká príležitosť na vrátenie DPH za nasledujúcich podmienok:

- Ak ide o osobu identifikovanú pre daň v členskej krajine, v ktorej sa nachádza jej sídlo, miesto na podnikanie, bydlisko alebo ide o členský štát, v ktorom sa obvykle zdržiava.
- V časovom období, za ktoré si chce uplatniť nárok o vrátenie DPH, nemala v Slovenskej republike sídlo, miesto na podnikanie, bydlisko a zároveň sa tu ani zvyčajne nezdržiavala.
- Ak za časový úsek, za ktorý podala žiadosť o refundáciu DPH nedodala v tuzemsku žiaden tovar či službu. Medzi výnimky patria nasledovné transakcie:

Tabuľka 2 Transakcie patriace medzi výnimky v časovom období, za ktoré sa podáva žiadosť o vrátenie dane za podmienky nedodania žiadneho tovaru ani služby v tuzemsku

Služby týkajúce sa prepravy vrátane súvisiacich doplnkových služieb oslobodených od dane v zmysle § 47 ods. 6,8,10 až 12 ZDPH a § 48 ods. 8 ZDPH
Dodania a služby tovarov, v prípade ak ide o dodania tovarov s inštaláciou vrátane montáže, a ak osoba s povinnosťou platiť daň je príjemca podľa § 69 ods. 2, 3, 12 ZDPH
Dodania tovaru v zmysle § 13 ods. 1- e) f) ZDPH. Bližšie určené, ide o dodania elektrickej energie, plynu, tepla a chladu, v prípade ak je príjemca osobou s povinnosťou platiť daň v zmysle § 69 ods. 9 ZDPH
Dodanie tovaru do inej členskej krajiny z tuzemska, ak bol tento tovar dovezený zahraničnou osobou, ktorú zastupuje daňový zástupca v zmysle § 69a ZDPH, alebo ak ide o dodanie tovaru zo SR do inej členskej krajiny alebo do tretej krajiny v prípade, že tento tovar bol nadobudnutý zahraničnou osobou v SR z inej členskej krajiny a táto osoba bola zastúpená daňovým zástupcom v zmysle § 69 aa ZDPH.
Dodanie tovaru pri trojstrannom obchode v zmysle § 45 ZDPH pod podmienkou, ak bola zahraničná osoba prvým odberateľom a osobou s povinnosťou uhradiť daň je druhý odberateľ.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

- Ak vo svojej členskej krajine realizuje obchody, ktoré sa považujú za zdaniteľné, pričom pri nich vzniká nárok na odpočet dane. V prípade, že zahraničná osoba realizuje v tejto krajine zdaniteľné obchody s právom na odpočítanie dane a taktiež

zdaniteľné obchody, pri ktorých nie je právo na odpočítanie dane, vzniká jej nárok na vrátenie dane v pomernej výške vypočítanej podľa inštrukcií platných vo svojom členskom štáte.

- Ak je daň odpočítateľná v tuzemsku v zmysle § 49 ZDPH.

Pri uvedení podmienok na vrátenie DPH, sa vynára otázka, v akom prípade zahraničným osobám z iných členských krajín nevzniká možnosť vrátenia dane? Zahraničná osoba nemá nárok na vrátenie DPH v nasledujúcich prípadoch:

- V prípade, ak daň v tuzemsku nie je odpočítateľná v nadväznosti na § 49 ZDPH, nakoľko podľa § 49 ods. 7 ZDPH, nie je nárok na odpočítanie dane pri nakupovaní tovarov a služieb súvisiacich s pohostením a zábavou, ako aj pri prechodných položkách v zmysle § 22 ods.3 ZDPH.
- V prípade, kedy dodávateľ neuplatnil daň spôsobom, ako uvádza ZDPH.
- Ak pri tovare, ktorý môže byť oslobodený od dane v zmysle § 43 alebo § 47 ods. 2 ZDPH, došlo k uplatneniu dane.
- V prípade, ak zahraničná osoba uplatní osobitnú úpravu podľa ustanovení v zmysle § 65 ZDPH, podľa zákona, ktorý platí v inom členskom štáte, v takomto prípade jej nevzniká nárok pre vrátenie dane z tovarov a služieb obstaraných v súvislosti s uskutočnením cesty.

1.2.2 Žiadosť o vrátenie dane

- Obdobie, počas ktorého je možné podať žiadosť o vrátenie DPH

Je potrebné uvedomiť si, že žiadosť o vrátenie DPH je možné podať maximálne za jeden kalendárny rok, pričom suma DPH musí byť vo výške minimálne 50 eur. Zároveň, ale naša daňová legislatíva umožňuje vrátenie dane aj za obdobie kratšie ako je kalendárny rok, ale nie kratšie ako sú 3 kalendárne mesiace, resp. 1 kvartál. Ak žiadosť podávame za príslušný kvartál, celková suma DPH musí byť minimálne 400 eur. Daňový subjekt môže žiadať o DPH aj za obdobie kratšie ako sú 3 kalendárne mesiace, ak je toto obdobie považované za zvyšok kalendárneho roka. V takomto prípade musí byť minimálna suma na vrátenie dane vo výške 50 eur. Dôležitou informáciou je i to, že žiadateľ môže za to isté obdobie vrátenia dane podať iba jednu žiadosť za daný štát. Ak žiadateľ podáva viacero žiadostí počas kalendárneho roka, obdobia sa môžu prelínať, čo znamená že žiadajúci môže podať žiadosť napr. za obdobie 1-3/2021, 2-10/2021 a 1-12/2021, avšak doklady v jednotlivých žiadostiach sa nesmú opakovať.

Nevýhodou portálu finančnej správy je objem dát u príloh, ktoré akceptuje na podanie jednej žiadosti. V praxi býva častým problémom práve skutočnosť, že pri nahrávaní faktúr v žiadosti, Finančná správa akceptuje maximálne 5 MB. Ak sú prílohy väčšie, nie je ich možné vložiť do danej žiadosti. V takomto prípade FS SR povoľuje podať viacero žiadostí za to isté obdobie vrátenia DPH. Termín na podanie žiadosti je do 30.9. kalendárneho roka, nasledujúceho po období za ktoré podávame žiadosť, tzn. ak podávame žiadosť za obdobie 2021, musíme ju podať najneskôr do 30. 9. 2022. Žiadosť je možné podať výlučne cez elektronický portál svojho členského štátu, následne príslušný orgán danej členskej krajiny elektronicky prepošle žiadosť Daňovému úradu Bratislava, ktorý posúdi vrátenie dane.

- Obsahová náplň žiadosti o vrátenie DPH

Údaje, ktoré žiadosť musí obsahovať, sú uvedené v nasledujúcom tabuľkovom prehľade

Tabuľka 3 Povinné náležitosti žiadosti o vrátenie DPH

Povinné náležitosti žiadosti vzťahujúcej sa na vrátenie DPH
• Meno a priezvisko/ názov žiadateľa + adresa sídla, bydliska, prevádzkarne, miesta podnikania alebo miesta, kde sa zvykne zdržiavať
• Elektronická adresa žiadateľa
• Opísanie podnikateľskej činnosti daného žiadateľa, pre ktorú bol tovar alebo služba nadobudnutá. Uvedený musí byť aj adekvátny číselný kód.
• Obdobie ku ktorému sa daná žiadosť viaže v zmysle § 55c ods.1 ZDPH
• Zakliknutie vyhlásenia žiadateľa o splnení podmienky v zmysle § 55 ods. 2 písm c ZDPH: V období počas ktorého podáva žiadosť o vrátenie DPH, nedodal žiaden tovar ani službu v SR, s výnimkami uvedenými v danom ustanovení
• IČO pre daň osoby, ktorá žiada o vrátenie dane/ daňové registračné číslo, ktoré jej bolo pridelené v inej členskej krajine
• Medzinárodné číslo bankového účtu (IBAN) + medzinárodný kód banky (BIC)
• Bližšie určujúci kód v zmysle osobitného predpisu

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

Každá žiadosť musí pri vkladaní jednotlivých nákupov, obsahovať aj údaje z jednotlivých faktúr ako i z každého dovozného dokladu, z ktorých žiadajúca osoba žiada vrátenie dane. Ide o tieto údaje:

- Meno a priezvisko/názov dodávateľa + adresa jeho sídla, bydliska, prevádzkarne, miesta podnikania, alebo miesta, kde sa zvyčajne zdržiava,
- IČO pre daň dodávateľa, ktoré dostal pridelené v SR s výnimkou dovozu tovaru,
- Číslo faktúry a dátum jej vystavenia/ číslo a datum dovozného dokladu,
- Základ dane+ suma DPH ,
- Výška odpočítateľnej DPH v zmysle § 55a ods.3,4 ZDPH,
- Ak ide o taký prípad, pomernú výšku odpočítateľnej dane v zmysle § 55 ods.3 ZDPH uvedenú v %,
- Číselný kód, ktorý sa viaže k nakúpenému tovaru/službe.

Druh nadobudnutých tovarov alebo služieb je možné vyjadriť v žiadosti kódmi zobrazenými v tabuľke č. 4. K jednotlivým kódom sa viažu aj špecifické subkódy, ktoré slúžia na bližšiu špecifikáciu tovaru alebo služby.

Tabuľka 4 Kódy druhov tovarov a služieb, ktoré sa uvádzajú v žiadosti

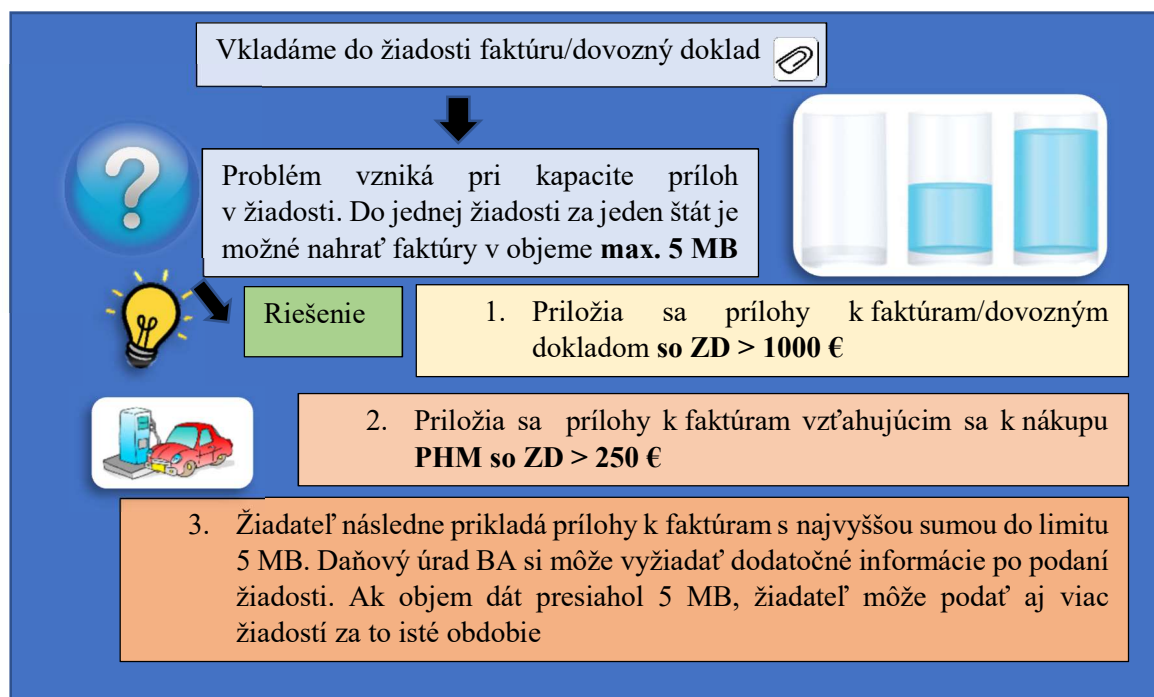
• Kód 1 - pohonné látky
• Kód 2 - Nájom dopravných prostriedkov
• Kód 3 - výdavky vzťahujúce sa k dopravným prostriedkom s výnimkou výdavkov súvisiacich s tovarom a službami v zmysle písmen a) a b)
• Kód 4 - Poplatky súvisiace s užívaním ciest a diaľníc
• Kód 5 - Cestovné náklady viažuce sa k osobnej doprave
• Kód 6 - Služby súvisiace s ubytovaním
• Kód 7 - Nákup jedál, nápojov a reštauračné služby
• Kód 8 - vstupné na veľtrhy, výstavy
• Kód 9 - výdavky súvisiace s nákupom luxusných predmetov, pohostenia, zábavu a reprezentáciu
• Kód 10 - iné tovary/služby. Pri číselnom kóde 10 je nutné napísať o aký tovar ide

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

Do žiadosti možno zahrnúť tie faktúry, ktoré sa viažu na kúpu tovarov a služieb fakturovaných v priebehu obdobia, ku ktorému sa daná žiadosť o nárokovanie vrátenia DPH

vzťahuje. Zároveň môžu byť do žiadosti zahrňované i doklady, súvisiace s dovozom tovaru, zrealizovaným počas obdobia, ku ktorému sa žiadosť vzťahuje. Žiadosť sa však môže týkať aj takých faktúr alebo dovozných dokladov, ktoré neboli zaradené v predchádzajúcich žiadostiach o vrátenie dane, avšak vzťahujú sa výlučne na transakcie uskutočnené počas obdobia týkajúceho sa príslušného kalendárneho roka. Táto úprava sa vzťahuje najmä na žiadateľov podávajúcich žiadosti za kratšie obdobie ako je kalendárny rok a zároveň poskytuje žiadajúcim osobám možnosť vrátiť daň aj z tzv. zabudnutých faktúr. Funguje to tak, že do žiadosti za posledný kvartál 2021 môže podnikateľ zahrnúť aj faktúry z prvého kvartálu 2021. V praxi býva častým problémom už spomínaný maximálny objem dát pri vkladaní príloh do jednej žiadosti, nakoľko maximálna kapacita na jednu žiadosť je 5 MB. Práve preto je nutné najskôr vložiť prílohy ku všetkým dokladom so základom dane nad 1000 €, následne je nutné vložiť prílohy dokladov aj k tým, ktoré sa vzťahujú na nákup PHM, ak základ dane je viac ako 250 €. Za predpokladu, že to kapacita žiadosti ešte umožňuje, je možné vložiť prílohy k dokladom s najvyššou sumou. V prípade, že sa viac príloh do jednej žiadosti už nezmestí, FS SR si vyžiada pri overovaní žiadosti dodatočné informácie, prípadne môže žiadajúci podať za to isté obdobie i viac žiadostí. Táto častá komplikácia v praxi je znázornená na obrázku č.1.

Obrázok 1 Zjednodušené zobrazenie postupu vkladania príloh do žiadosti o vrátenie DPH

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

V prípade, že žiadajúca osoba vo svojej členskej krajine uskutočňuje zdaniteľné obchody, u ktorých je možnosť odpočítať daň, ale aj zdaniteľné obchody u ktorých nie je možné odpočítať daň, vzniká jej nárok na vrátenie pomernej výšky DPH, ktorá sa vypočíta podľa pravidiel platných v danej krajine. Ďalšou špecifickou situáciou je aj stav, kedy sa žiadateľovi po podaní žiadosti o vrátenie dane zníži jeho ZD a daň. V takom prípade vzniká platiteľovi z iného členského štátu, povinnosť vrátiť sumu dane o ktorej vrátenie žiadal. Toto vrátenie dane vykoná v žiadosti o vrátenie dane podanej za obdobie, počas ktorého mu bol vystavený doklad o oprave ZD a dane. V prípade, ak žiadosť za nové obdobie nepodáva, je povinný túto skutočnosť oznámiť DÚ BA najneskôr do 30.9 kalendárneho roka, ktorý nasleduje po roku, v ktorom bol doklad o oprave základu dane vyhotovený. Tento doklad je povinný predložiť správcovi dane. Správca dane zašle žiadateľovi rozhodnutie, pričom po jeho obdržaní je žiadateľ povinný do 30 dní daň vrátiť.

1.2.3 Zastupovanie zahraničných osôb pri procese vrátenia DPH

V nadväznosti na predchádzajúce informácie, je potrebné upriamiť pozornosť na fakt, že zahraničná osoba z iného členského štátu, má právo o žiadosť požiadať vo vlastnom mene alebo ju môže zastúpiť zástupca. V takomto prípade je nutné zástupcu splnomocniť a následne ju v konaní o vrátenie dane môže zastupovať. Plná moc na zastupovanie sa musí predložiť správcovi dane v BA. V praxi to znamená, že žiadosť za zahraničnú osobu vyplňa výlučne zástupca, ktorým môže byť napríklad účtovník alebo daňový poradca s tým, že v časti “zástupca” pri vyplňaní žiadosti uvedie svoje identifikačné údaje.

- Lehoty po podaní žiadosti

Po podaní žiadosti je členský štát žiadajúcej osoby povinný odoslať elektronicky danú žiadosť Daňovému úradu v BA. Ten následne bezodkladne oznámi elektronickou formou žiadateľovi dátum prijatia žiadosti. Správca dane v BA vykoná rozhodnutie o vrátení DPH, do 4 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, s výnimkou situácie, kedy by bolo potrebné doložiť dodatočné informácie od žiadateľa. V prípade, ak DÚ BA rozhodne o vrátení DPH, vráti ju najneskôr do 10 pracovných dní od uplynutia lehoty, vzťahujúcej sa na oznámenie rozhodnutia, ale len za podmienok, ak daň nemožno použiť v zmysle § 79 zákona č. 563/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov. Daň je následne vrátená na bankový účet žiadateľa. Daňový úrad BA má nárok aj na zamietnutie žiadosti o vrátenie dane, avšak len s

uvedením odôvodnenia. Proti takémuto rozhodnutiu sa žiadateľ môže odvolať písomne alebo ústne, do 30 dní od doby, kedy mu bolo doručené rozhodnutie.¹¹

1.3 Proces vrátenia DPH tuzemským platiteľom z iných členských krajín

Vašková¹² uvádza, že pri podaní daňového priznania v SR možno odpočítať DPH vzťahujúcu sa k prijatým zdaniteľným plneniam od slovenských platiteľov DPH. Na to, aby sa zachovalo právo na odpočet DPH aj vtedy, ak daň nemožno odpočítať prostredníctvom daňového priznania, zaviedol sa systém vrátenia DPH tým platiteľom, ktorí nie sú usadení v štáte vrátenia. Vrátenie DPH uhradenej pri nakupovaní statkov slovenskými platiteľmi DPH v iných členských štátoch, možno podľa Betákovej¹³ považovať za istú náhradu odpočítania dane z pridanej hodnoty, ktoré platitelia realizujú pomocou daňového priznania podaného v Slovenskej republike. V ZDPH nájdeme rámcovo upravený postup refundácie DPH pre slovenských platiteľov z iných členských krajín v ustanoveniach § 55 písm. f) a g). Mintál¹⁴ uvádza, že detailné pravidlá vrátenia DPH nájdeme ustanovené v smernici Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH. Tieto pravidlá sa zaoberajú jednak vrátením dane zdaniteľným osobám usadeným v inej členskej krajine a taktiež v nich možno nájsť postup platiteľa DPH v tuzemsku, ak žiada o vrátenie DPH z tovarov nakúpených v inom členskom štáte, alebo v prípade, ak bol tovar dovezený do inej členskej krajiny. Podľa Skalickej¹⁵ možno detailné pravidlá refundácie DPH v rámci EÚ nájsť aj v smernici rady 2008/9/ES.

1.3.1 Podmienky na vrátenie DPH tuzemským platiteľom z iných členských krajín

Pri procese vrátenie dane si musíme najskôr zadať, ktorá osoba môže vôbec podať žiadosť o vrátenie DPH. Podľa zákona, právo na podanie žiadosti vzťahujúcej sa k vráteniu DPH tuzemskému daňovému subjektu v inom členskom štáte, má platiteľ DPH,

¹¹ Finančná správa SR. *Vrátenie DPH zahraničnej osobe z iného členského štátu*. [elektronický zdroj]. Bratislava, 2014, online. [cit.2021-10-03] Dostupné na :

<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-zahranicnej-osobe>

¹² VAŠKOVÁ, Naďa. *Dane, účtovníctvo vzory a prípady 2011* 9.vyd. Žilina: Poradca, s.r.o., 2011. 182 s. ISSN 1335-9630.

¹³ BETÁKOVÁ, Jaroslava. *Vrátenie DPH zaplatenej v zahraničí*. [elektronický zdroj]. Žilina, 2018, online. [cit.2021-10-07] Dostupné na : <https://www.danovecentrum.sk/clanok-z-titulky/vratenie-dph-zaplatenej-v-zahranici-toptema-dc-9-2018.htm>

¹⁴ MINTÁL, Ján. *Vrátenie DPH tuzemským platiteľom DPH z iných členských štátov*. [elektronický zdroj]. Bratislava, 2020, online. [cit.2021-10-08] Dostupné na : <https://www.daneauctovnictvo.sk/sk/casopis/dph-v-praxi/vratenie-dph-tuzemskym-platitelom-dph-z-inych-clenskych-statov.m-3653.html>

¹⁵ SKALICKÁ, Hana. *Medzinárodné daňové vzťahy*, 2.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 121 s. ISBN 978-80-7357-677-6

ktorý je registrovaný podľa § 4 a/b ZDPH, konkrétne v tej členskej krajine, v ktorej mu boli dodané tovary a služby pre účely svojho podnikania. Prípadne v tej členskej krajine, do ktorej pre účely svojho podnikania platiteľ DPH doviezol tovar. Dôležité je zdôrazniť fakt, že takýto žiadateľ môže podať danú žiadosť len za podmienok, ak sa jeho sídlo, miesto podnikania, bydlisko či prevádzkareň nenachádza v danom členskom štáte z ktorého žiada vrátiť daň, ani sa v ňom zvyčajne nezdržiava. Platiteľ sa môže zároveň rozhodnúť, či žiadosť podá sám vo vlastnom mene, alebo sa nechá zastupovať zástupcom. Môžeme tak skonštatovať, že nárok pre vrátenie dane z iného členského štátu EÚ nemajú neplatcovia DPH, osoby registrované pre účely nadobudnutia tovaru z iného členského štátu a osoby zaregistrované kvôli dodávaniu/prijímaniu služieb do/z iného členského štátu. Osobe žiadajúcej o refundáciu DPH z iného ČŠ vzniká možnosť vrátenia dane v prípade, ak realizuje plnenia, pri ktorých si daň môže odpočítať. V prípade, že vykonáva súčasne plnenia, z ktorých si daň môže odpočítať a taktiež plnenia, z ktorých nemá nárok na odpočet dane, nárok na vrátenie DPH jej vzniká len v pomernej výške. Ako príklad na zánik nároku vrátiť daň môžeme uviesť platiteľa, ktorý si v inej členskej krajine nakúpi tovary, používané výhradne len na poskytovanie poštových služieb. Keďže takéto služby sú od dane oslobodené, nemôže si z týchto tovarov nárokovať vrátenie dane.

1.3.2 Žiadosť o vrátenie dane

- Obdobie, počas ktorého je možné podať žiadosť o vrátenie DPH

Keďže už vieme, ktorí tuzemskí platitelia majú právo na vrátenie DPH z inej členskej krajiny, v tejto súvislosti vzniká otázka, aké je obdobie na podanie žiadosti? Nárokovanie o vrátenie dane prostredníctvom podania žiadosti môžeme uskutočňovať počas najviac jedného kalendárneho roka, pričom suma dane, o ktorú žiadame musí byť minimálne 50 eur. Zároveň v prípade, ak podávame žiadosť za časový úsek kratší ako 1 kalendárny rok, musí ísť o obdobie minimálne troch po sebe idúcich kalendárnych mesiacov, pričom čiastka na vrátenie nemôže byť menšia ako 400 eur. Avšak je možné žiadať vrátenie dane aj za obdobie kratšie ako 3 mesiace, ak ide o zvyšok kalendárneho roka. Suma v tomto prípade nesmie byť nižšia ako 50 eur. Žiadosť je možné podať najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka nasledujúcom po období, v ktorom uplatňujeme právo na vrátenie dane. Z praktického uhla pohľadu možno povedať, že ak platiteľ žiada o DPH za 1. kvartál 2020, žiadosť môže podať najneskôr do 30. 9. 2021. Prípad podnikateľa, ktorému vzniká nárok na vrátenie DPH si uvedieme na nasledujúcom príklade.

Príklad: Firma OKNÁ SK, s.r.o. je platiteľom DPH, so sídlom v Trnave. Jej hlavnou činnosťou sú služby súvisiace s montážou okien. V žiadnom inom ČŠ nemá sídlo, prevádzkareň ani miesto podnikania. Firma v mesiacoch január - apríl 2020 uskutočnila v Rakúsku nákupy uvedené v tabuľke č. 5, ktoré súviseli s jej podnikateľskou činnosťou. Spoločnosť OKNÁ SK, s.r.o. dodávala od januára do apríla rakúskej zdaniteľnej osobe okná, ktoré inštalovala v jej kancelárii. Má firma OKNÁ SK, s.r.o. nárok na vrátenie DPH?

Tabuľka 5 Nákupy firmy OKNÁ, s.r.o.

Nákup	Suma DPH v €
Diesel (doklad: blok z ERP)	70 €
Ubytovanie v hoteli (doklad: faktúra)	400 €
SPOLU	470 €

Zdroj: vlastné spracovanie podľa: ŠUTYOVÁ, Zuzana: *Vrátenie DPH z iného členského štátu EÚ tuzemským platiteľom*, Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-eu>

Na to, aby sme mohli posúdiť, či firme vzniká nárok na vrátenie dane, je potrebné zistiť, či spĺňa podmienky. Firma je platiteľom DPH, pričom nemá v Rakúsku sídlo, miesto na podnikanie ani prevádzkareň. Žiadosť podáva za obdobie v rozmedzí 3 až 12 mesiacov, kedy celková žiadaná suma DPH by mala byť minimálne 400 €. Firma realizuje iba nákupy s nárokom na odpočet DPH v plnej výške. Do Rakúska dodala tovar s inštaláciou a montážou, takže osobou povinnou platiť daň je rakúsky odberateľ. Môžeme teda skonštatovať, že firma OKNÁ SK s.r.o. spĺňa všetky predpoklady nato, aby mohla podať žiadosť o vrátenie DPH.¹⁶

- **Obsahová náplň žiadosti o vrátenie DPH**

Je potrebné, aby žiadosť o nárokovanie DPH obsahovala informácie o osobe žiadajúcej vrátiť daň. Všetky povinné náležitosti sú upravené v § 55b, ods.2-4 ZDPH. Tieto povinné údaje sú totožné s povinnými náležitosťami v žiadosti pri vrátení DPH zahraničným platiteľom z iných ČŠ, ktoré sme si znázornili v rámci podkapitoly 1.2 v tabuľke 3 Povinné náležitosti žiadosti o vrátenie DPH. Pre zrekapitulovanie možno skonštatovať, že do žiadosti je potrebné uviesť názov žiadajúcej osoby s adresou jej sídla, elektronickú adresu žiadateľa, opis jej podnikateľskej činnosti, obdobie za ktoré žiada vrátenie dane, vyhlásenie splnenia

¹⁶ ŠUTYOVÁ, Zuzana. *Vrátenie DPH z iného členského štátu EÚ tuzemským platiteľom*. [elektronický zdroj]. Považská Bystrica, 2015, online. [cit. 2021- 10-10] Dostupné na : <https://www.podnikajte.sk/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-eu>

podmienky v zmysle § 55 ods. 2 písm. c ZDPH, IČO platiteľa priradené v tuzemsku, údaje o bankovom účte a kód charakterizujúci jeho podnikateľskú činnosť. Okrem týchto náležitostí je potrebné vyplniť do žiadosti aj informácie z každého dokladu, pri ktorom žiadame o vrátenie DPH. Ide najmä o názov dodávateľa a miesto jeho sídla, IČO dodávateľa, dátum vystavenia dokladu vrátane čísla dokladu, základ dane a sumu DPH, v prípade potreby pomernú výšku dane alebo ak sa vzťahuje doklad na štát mimo eurozóny výšku dane vyjadrenú v cudzej mene ako aj číselný kód podľa tovaru/ služby, za ktorý/ú je doklad vystavený. Žiadosť je možné podať výlučne elektronicky prostredníctvom webového portálu Finančného riaditeľstva SR. Zároveň je dôležité po podaní dokumentu použiť svoj kvalifikovaný elektronický podpis alebo občiansky preukaz s elektronickým čipom. Ak žiadosť za daňový subjekt podáva zastupujúca osoba, je nutné vykonať autorizáciu k daňovému subjektu a k tejto autorizácii priložiť aj plnú moc. Autorizáciu možno uskutočniť elektronicky alebo osobne u príslušného správcu dane. Podnikateľ má možnosť podať aj tzv. globálnu žiadosť, v ktorej budú zahrnuté všetky transakcie vo všetkých ČŠ, z ktorých žiada o vrátenie dane alebo môže do jednotlivých krajín podať žiadosti samostatne.

1.3.3 Zastupovanie platiteľa pri vrátení dane

Podnikateľ sa môže rozhodnúť, že v konaní o refundáciu DPH sa nechá zastupovať zástupcom. Tohto zástupcu si platiteľ vyberie s udelením plnomocenstva buď písomnou formou alebo ústne v zápisnici u príslušného daňového správcu. Platiteľa dane môže zastupovať aj zahraničná osoba. Ak je zástupca PO, za zástupcu koná jej štatutárny orgán alebo osoba poverená orgánom. V takom prípade je potrebné, aby štatutár vystavil danej osobe poverenie v zmysle Obchodného zákonníka. Plná moc udelená daňovým subjektom zástupcovi nadobúda voči správcovi dane účinnosť odo dňa, kedy je plná moc doručená na daňový úrad alebo zapísaná v zápisnici. Platiteľ dane má zároveň nárok byť zastupovaný v oblasti vrátenia DPH viacerými splnomocnencami z rôznych ČŠ. V praxi to znamená, že žiadosť sa môže podať do každej členskej krajiny samostatne s iným zástupcom. Každý zástupca musí konať v rozmedzí plnomocenstva s tým, že plnomocenstvá sa nesmú prelínať, takže nie je dovolené, aby jeden daňový subjekt zastupovalo viacero zástupcov v jednom ČŠ v tom istom období.

- Lehoty po podaní žiadosti

Po podaní danej žiadosti na e-podatelňu systém FS SR kontroluje, či je kvalifikovaný elektronický podpis daňového subjektu platný. Ak je podpis platný, Finančné riaditeľstvo

SR je povinné potvrdiť prijatie žiadosti elektronicky, platiteľovi dane alebo jeho zástupcovi. Finančné riaditeľstvo taktiež kontroluje splnenie predpokladov pre odoslanie žiadosti do daného členského štátu. Prvým predpokladom je to, či platiteľ v danom období za ktoré žiadosť podáva, bol platiteľom DPH a druhou podmienkou je zistenie, či nerealizoval výhradne len tie činnosti, pri ktorých nemá nárok na odpočítanie dane. V prípade, že tieto podmienky sú splnené, Finančné riaditeľstvo SR odošle elektronickým spôsobom žiadosť do členského štátu, z ktorého platiteľ žiada vrátiť daň. Členský štát je následne povinný bezodkladne oznámiť žiadateľovi datum doručenia žiadosti. Komunikácia od tohto okamihu prebieha už len medzi žiadateľom a ČŠ vrátenia DPH. Ak by podmienky neboli naplnené, FS SR žiadosť členskej krajiny neodošle. Členský štát vrátenia dane je povinný oboznámiť platiteľa so svojím rozhodnutím vzťahujúcim sa k schváleniu alebo zamietnutiu žiadosti, najneskôr do štyroch mesiacov od jej doručenia danému štátu. Členský štát má právo vyžiadať si od daňového subjektu doplňujúce informácie k žiadosti. V takom prípade sa lehota na prijatie rozhodnutia predlžuje na šesť, prípadne osem mesiacov. Za predpokladu, že členský štát nežiada doplňujúce informácie od platiteľa a žiadosť schváli, má povinnosť vrátiť sumu dane daňovému subjektu najneskôr do 10 pracovných dní od uplynutia štvormesačnej, resp. šesťmesačnej/osemmesačnej doby. V prípade, že členský štát rozhodne o zamietnutí žiadosti alebo jej časti, je povinný žiadateľovi oznámiť dôvody zamietnutia. Daňový subjekt má právo odvolania proti tomuto rozhodnutiu na príslušné orgány členskej krajiny vrátenia dane v lehotách, upravených v právnych normách daného štátu¹⁷. Podľa Redekyovej¹⁸ sa v súvislosti s podaním žiadosti o vrátenie dane uhradenej v inej členskej krajine uplatňuje aj znenie Smernice Rady 2008/9/ES o postupe vzťahujúcom sa k vráteniu DPH z iných členských štátov. Podľa článku 225 tejto smernice je možné, aby si jednotlivé členské krajiny samy určili, aké doklady ešte budú považovať za faktúru. Práve preto je dôležité do žiadosti uviesť také doklady, ktoré daný členský štát akceptuje ako faktúry na účely DPH a dovoľuje z týchto dokladov odpočet dane aj tuzemským platiteľom. Nárok o vrátenie dane sa teda neposudzuje z pohľadu slovenského zákona, ale podľa zákonov platných na území krajiny, ktorú žiadame o vrátenie dane.

¹⁷ Finančná správa SR. 2021. *Vrátenie DPH tuzemským platiteľom DPH z iných členských štátov*.

[elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2021-10-10] Dostupné na :

<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dane-z-nych-clenskych>

¹⁸ REDEKYOVÁ, Ivana. *Je možné si nárokovať vrátenie DPH aj z nákupov uskutočnených v EÚ cez ERP?*

[elektronický zdroj]. Bratislava, 2012, online. [cit.2021-10-10] Dostupné na:

<https://www.szcoportal.sk/33/je-mozne-si-narokovat-vratenie-dph-aj-z-nakupov-uskutocnenych-v-eu-cez-erp-uniqueiduchzASYZNYN6fh84eHN9NSltv3JLrtu/>

1.4 Proces vrátenia DPH zahraničným osobám z tretích štátov

Jadrom nasledujúcej podkapitoly je vysvetliť, ako funguje priebeh vrátenia DPH u nerezidentov z tretích krajín.

1.4.1 Požiadavky na vrátenie dane zahraničnou osobou z tretieho štátu

ZDPH upravuje podmienky nároku na vrátenie dane pre tieto subjekty v § 56. Tento paragraf nám hovorí, že zahraničný subjekt ktorého sídlo, miesto na podnikanie, prevádzkareň či bydlisko, ktoré sa nachádza mimo zóny Európskej únie, si môže uplatniť vrátenie DPH z hnutelného majetku ako aj služieb, ktoré jej boli dodané platiteľom DPH v Slovenskej republike. Takýto daňový subjekt nazývame zahraničnou osobou z tretieho štátu. Tejto osobe vzniká možnosť vrátenia DPH za predpokladu splnenia nasledovných podmienok:

- Ak sa jedná o osobu identifikovanú pre daň alebo identifikovanú pre všeobecnú daň zo spotreby v tej krajine, v ktorej sa nachádza jej sídlo, miesto na vykonávanie podnikateľskej činnosti, prevádzkareň, bydlisko alebo ide o miesto, kde sa zvyčajne zdržiava.
- Ak v časovom úseku, za ktorý žiada o vrátenie DPH, sa na území Európskej únie nenachádzalo jej sídlo, miesto na vykonávanie podnikateľskej činnosti, prevádzkareň, bydlisko ani miesto kde by sa zvyčajne zdržiavala.
- Ak v časovom rozmedzí, za ktoré si táto osoba nárokuje vrátenie dane, nedodávala v SR žiaden tovar či službu s výnimkom dodania tých služieb, ktoré sú uvedené v tabuľke 2.
- Ak by bolo možné odpočítať daň v zmysle § 49 ZDPH.

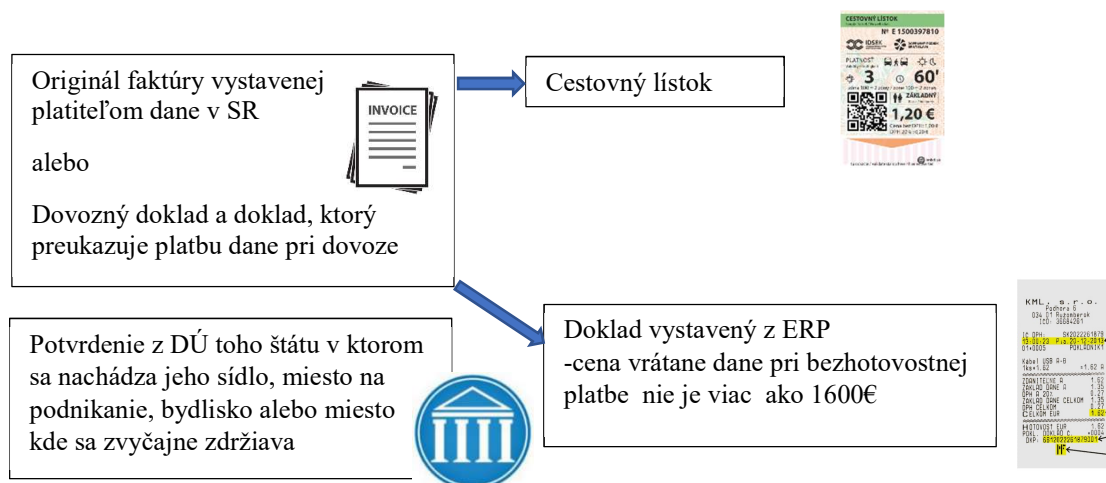
O vrátenie dane môže požiadať aj zdaniteľná osoba, ktorej sídlo ani prevádzkareň sa nenachádzajú v pásme EÚ, avšak jej členský štát identifikácie pre účel uplatňovania osobitnej úpravy vzťahujúcej sa k telekomunikačným službám, službám rozhlasového a televízneho vysielania a elektronickým službám, je iný členský štát EÚ. V tomto prípade tejto osobe vzniká nárok na vrátenie DPH, pri takých tovaroch a službách, ktorých dodanie je úzko prepojené s vymenovanými službami. Podstatné je uvedomiť si i to, že zahraničnej osobe z tretej krajiny nevzniká nárok na vrátenie dane, ktorá nebola dodávateľom uplatnená

v súlade so ZDPH. Nárok na DPH nie je možné uplatniť ani pri dodaní tovarov oslobodených od DPH v zmysle § 43 a § 47 od. 2 ZDPH.¹⁹

1.4.2 Žiadosť o vrátenie dane

Zahraničný podnikateľský subjekt z tretieho štátu uskutočňuje požiadavku vrátenia dane prostredníctvom podania žiadosti o jej vrátenie. Ako je uvedené v Metodickom pokyne Daňového riaditeľstva SR, v roku 2010 bol názov tlačiva upresnený na nasledovné znenie: “Žiadosť o vrátenie dane z pridanej hodnoty zahraničnej osobe podľa § 56 až 58 zákona č.222/2004 Z.z.” Zmena žiadosti v porovnaní s tuzemskými platiteľmi a platiteľmi iných členských štátov spočíva aj v tom, že osoby z tretích štátov podávajú žiadosť v papierovej podobe, ktorá sa predkladá DÚ BA. Tento dokument je potrebné podať za kalendárny rok, najneskôr do 30.6 toho kalendárneho roka, ktorý nastupuje po kalendárnom roku, v ktorom podnikateľ žiada vrátiť DPH. Minimálna suma na vrátenie dane je vo výške 50 eur. Dôležité je mať na zreteli i fakt, že zahraničný daňový subjekt z tretej krajiny môže žiadosť podať len jedenkrát a to vždy po skončení kalendárneho roka. Doklady, ktoré je zahraničná osoba z tretej krajiny povinná doložiť do žiadosti sú uvedené na obrázku 2.

Obrázok 2 Doklady, ktoré prikladá do žiadosti o vrátenie DPH zahraničná osoba z tretieho štátu

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Legislatívy SR

Medzi doklady, ktoré daňový subjekt dokladá do žiadosti o vrátenie DPH patrí originál faktúry, ktorý vystaví platiteľ dane v tuzemsku, pričom suma dane musí byť uvedená v mene

¹⁹ ONDREÁŠOVÁ Zuzana. *Poradca č. 6, 2019. Zákon o dani z pridanej hodnoty*. 6.vyd. Žilina: Poradca s.r.o., 2018. 284, ISSN: 1335-1583

euro. Ak ide o dovoz tovaru, je potrebné priloženie príslušného dovozného dokladu ako aj dokladu na základe ktorého je potvrdená platba dane. Za faktúru považujeme aj cestovný lístok, ktorý vydal prevádzkovateľ verejnej hromadnej dopravy, platiteľ DPH. V takom prípade by cestovný lístok mal obsahovať jeho obchodný názov, dátum vystavenia a cenu s DPH. Faktúrou je taktiež aj doklad z elektronickej registračnej pokladne. Daňovník z tretej krajiny si môže nárokovať o vrátenie DPH z tohto dokladu, v prípade ak cena dodaného tovaru alebo služby vrátane dane pri bezhotovostnej platbe nie je viac ako 1600 eur²⁰. Zároveň je dôležité, aby zahraničná osoba z tretej krajiny do žiadosti priložila aj potvrdenie z daňového úradu štátu, v ktorom je identifikovaná pre daň alebo podobnú všeobecnú daň zo spotreby, ak dané potvrdenie nie je staršie ako jeden rok. Toto potvrdenie zároveň slúži ako preukazujúci prostriedok, že daňový subjekt je platiteľom dane v tom štáte, v ktorom je jeho sídlo, miesto na podnikanie, bydlisko alebo sa tu zvykne zdržiavať. Všetky potrebné tlačivá zahraničná osoba z tretieho štátu nájde na portáli finančnej správy v SR. Takisto je potrebné, aby zahraničná osoba z tretieho štátu podpísala vyhlásenie, že splnila podmienky v zmysle § 56 ods. 2 ZDPH, všetky údaje uvedené v žiadosti sú pravdivé a taktiež sa zaväzuje, že vráti naspäť akúkoľvek neoprávnene vrátenú daň, ak jej taká bude vrátená. Taktiež je dôležité zdôrazniť aj skutočnosť, že v procese vrátenia DPH zahraničným osobám z tretích krajín, je uplatňovaný recipročný princíp. To znamená, že ak krajina, v ktorej má daňovník sídlo, miesto na podnikanie, bydlisko alebo sa tu zvyčajne zdržiava, nemá v legislatíve zakotvené poskytnutie vrátenia DPH zdaniteľným osobám, ktoré sú platiteľmi dane, nárok na vrátenie DPH si uplatniť nemôže. Po podaní žiadosti DÚ BA vykoná rozhodnutie žiadosti. V prípade, ak sa rozhodne vrátiť zahraničnej osobe celú výšku žiadanej dane, je povinný vrátiť daň daňovému subjektu do 6 mesiacov od dňa, kedy bola žiadosť podaná. Daň následne vráti v eurách na účet, ktorý je vedený v banke v tuzemsku, alebo na účet vedený v zahraničnej banke daňového subjektu v tretej krajine. V takom prípade sa od vrátenej dane odpočítajú bankové poplatky za presun prostriedkov. Ak sa DÚ BA rozhodne, že žiadosť zamieta, k rozhodnutiu musí byť doložené odôvodnenie. Zahraničná osoba z tretieho štátu sa môže nechať zastupovať aj zástupcom.

²⁰ § 74 ods. 3 písm. b) Zákona č. 222/2004 Z. z. zo 6. apríla 2004 o dani z pridanej hodnoty. [elektronický zdroj]. online. [cit. 2021-10-23] Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/222/>

V takom prípade daňový úrad vráti daň daňovému subjektu zástupcovi, ak je daňovému úradu predložené plnomocenstvo na zastupovanie daňového subjektu.²¹

1.5 Európske právne normy ovplyvňujúce proces refundácie DPH

Na to, aby bolo možné v rámci procesu refundácie DPH aplikovať vnútroštátne predpisy, je potrebné poznať legislatívu Európskej únie, upravujúcu proces vrátenia dane. V nasledujúcej podkapitole sa zameriame práve na európske legislatívne normy, ktoré najvýraznejším spôsobom ovplyvňujú refundáciu DPH.

1.5.1 *Ôsma smernica Rady 79/1072/EHS*

Prvou smernicou, ktorá zahŕňala vo svojom obsahu refundačné pravidlá, bola smernica Rady 79/1072/EHS. Táto smernica neskôr zanikla a zároveň bola nahradená Smernicou Rady 2008/9/ES. V zmysle článku 2 tejto smernice, bol každý členský štát povinný vrátiť DPH platiteľovi DPH, ktorého sídlo sa nenachádzalo na území tohto štátu, ale nachádzalo sa na území iného členského štátu, avšak len za predpokladu, ak účtoval vo svojom účtovníctve o DPH, ktorá súvisela so službami alebo hnutelným majetkom, pričom tieto jej boli dodané iným platiteľom DPH na území danej krajiny. Rovnaká povinnosť vznikala aj v súvislosti s DPH účtovanou pri dovoze tovarov do štátu, ak sa tieto tovary použili na účel obrátov uvedených v článku 17 ods. 3 písm. a) a b) smernice 77/388/EHS a taktiež aj na služby, ktoré boli poskytnuté v zmysle článku 1 b). Na to, aby tomuto platiteľovi DPH mohla byť príslušná čiastka dane vrátená, mal tento platiteľ nasledujúce povinnosti:

- Podat' danú žiadosť podľa vzoru príslušnému orgánu a zároveň doložiť originál faktúr alebo dovozných dokladov.
- Predložiť osvedčenie o tom, že je skutočne platiteľom DPH. Tento dokument mu vystavil oprávnený orgán štátu, v ktorom sa nachádzalo sídlo platiteľa. V prípade, že daný orgán už toto osvedčenie mal k dispozícii, žiadateľ ho nemusel predkladať a to v období trvania jedného roka od dátumu, kedy mu toto osvedčenie bolo vydané.
- Potrebné bolo taktiež písomné potvrdenie o tom, že nedodal žiadne tovary ani služby na území daného štátu.

²¹ DAŇOVÉ RIADITEĽSTVO SR. *Metodický pokyn Daňového riaditeľstva SR k vráteniu dane zahraničnej osobe z tretieho štátu podľa § 56 až 58 zákona č.222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.* [elektronický zdroj]. Banská Bystrica, [2011], online. 4 s. [cit. 2021-10-23] Dostupné na: https://www.financnasprava.sk/img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Profesionalna_zona/Dane/Metodicke_pokyny/Nepriame_dane/2011/mp_vrat_3staty_2011.pdf

- Každú neoprávnenú čiastku, ktorú žiadateľ prijal, bol povinný vrátiť.

Táto smernica sa netýkala dodávok tovarov, na ktoré sa vzťahovalo oslobodenie od dane podľa smernice 77/388/EHS. Ôsma smernica Rady 79/1072/EHS taktiež uvádzala, že žiadosť, ktorú žiadajúca osoba podáva, sa vzťahuje na fakturované nákupy tovarov a služieb, prípadne aj na dovoz uskutočnené v období aspoň troch mesiacov avšak nie viac ako jeden kalendárny rok. Dôležité je, že všetky žiadosti sa museli predložiť danému orgánu do 6 mesiacov po skončení kalendárneho roka, v ktorom bola daň splatná. Zároveň platilo, že čiastka, o ktorej vrátenie platiteľ dane žiadal, nemohla byť menšia ako protihodnota 200 európskych účtovných jednotiek v národnej mene. V prípade, že žiadosť sa podávala za 1 kalendárny rok, žiadajúca čiastka nemohla byť menšia ako 25 európskych účtovných jednotiek v národnej mene. Jednotlivé členské krajiny zároveň mohli zaokrúhliť o 10% nahor alebo nadol čísla vychádzajúce po prepočítaní na národnú menu. Príslušnému orgánu vznikla taktiež povinnosť opečiatkovať každú faktúru alebo dovozný doklad a to najmä z toho dôvodu, aby sa predišlo použitiu týchto dokumentov na opätovnú žiadosť. Rozhodnutia, ktoré sa vzťahovali k jednotlivým žiadostiam o vrátenie dane, museli byť vždy oznámené žiadajúcim osobám do 6 mesiacov od podania žiadosti.²²

1.5.2 Smernica Rady 2008/9/ES – refundačná smernica

Ôsma smernica Rady 79/1072/EHS bola nahradená novou smernicou Rady 2008/9/ES, ktorá je známa aj pod názvom Refundačná smernica. Táto smernica sa týka najmä zosúladenia legislatívnych predpisov jednotlivých členských krajín vzťahujúcich sa k dani z obratu, konkrétne časti, ktorá pojednáva o vrátení DPH platiteľom dane, ktorých sídlo sa nenachádza na území danej krajiny. Hlavným dôvodom, prečo bola predchádzajúca smernica substituovaná novou smernicou boli predpisy, ktoré spôsobovali komplikácie jednak správnym orgánom jednotlivých členských krajín, ale i podnikateľom. Nové znenie obsiahnuté v Refundačnej smernici z väčšej perspektívy využíva predovšetkým spoluprácu medzi správcami daní členských štátov. Najvýraznejšie zmeny, ktoré Refundačná smernica priniesla, sú zobrazené v tabuľke 6.

²² Úradný vestník Európskej únie: *Smernica Rady 79/1072/EHS zo 6. decembra 1979 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu — Úpravy o vrátení dane z pridanej hodnoty platiteľom dane, ktorí nemajú sídlo na území štátu*. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:31979L1072&from=SK>

Tabuľka 6 Zmeny v oblasti refundácie DPH, ktoré priniesla Smernica Rady 2008/9/ES

❖ Jednoduchší a efektívnejší postup vrátenia DPH s využitím modernej technológie a digitalizácie pomocou elektronického portálu.
❖ Zmena lehoty na predloženie žiadostí - zaviedol sa termín podať žiadosť najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po období, v ktorom vznikla povinnosť vrátenia dane.
❖ Určenie lehôt na oznámenie rozhodnutí o vrátení dane podnikateľom. Do 4 mesiacov od doručenia žiadosti, prípadne do 6 mesiacov, ak dôjde k vyžiadaniu dodatočných informácií.
❖ Vrátiť schválenú sumu je správca dane povinný do 10 pracovných dní od rozhodnutia.
❖ Podnikateľom bola taktiež stanovená povinnosť poskytnúť odpovede v určených lehotách - do 1 mesiaca od doručenia požiadavky.
❖ Zavedená bola i povinnosť členských krajín uhradiť úroky, v prípade ak daň nevrátia v určených lehotách.
❖ Podpora podnikateľom v konaní vrátenia DPH, predovšetkým posilnením ich práv na odvolanie proti danému postupu členskej krajiny.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa *Smernice Rady 2008/9/ES* ²³

Podľa nášho pohľadu najväčším zlomom, ktorý priniesla nová smernica upravujúca pravidlá vrátenia DPH, bol predovšetkým presun do digitálneho prostredia, vďaka ktorému znížila byrokraciu a uľahčila tak prácu podnikateľom. Pred zavedením novej smernice museli žiadatelia podávať v každom členskom štáte papierovú žiadosť a zároveň museli doložiť originály faktúr a dovozných dokladov od jednotlivých dodávateľov. Po zavedení novej smernice stačí podať žiadosť spolu s dokladmi elektronickou formou. Termín na podanie žiadosti sa zavedením novej smernice posunul z 30.6 a 30.9 kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom vznikla povinnosť na vrátenie dane. Dôležitou zmenou je aj to, že pred zavedením Refundačnej smernice neboli stanovené žiadne lehoty na poskytnutie odpovedí od jednotlivých podnikateľov. Až vďaka novej smernici sa určili termíny, ktoré musia dodržiavať obe strany, žiadateľ aj správca dane. Všimnúť si môžeme aj to, že jednotlivé pravidlá zavedené v európskej smernici boli neskôr pretavené aj do vnútroštátnej legislatívy Slovenskej republiky ako i ostatných členských krajín. Táto

²³ Úradný vestník Európskej únie: *Smernica Rady 2008/9/ES z 12. februára 2008, ktorou sa ustanovujú podrobné pravidlá pre vrátenie dane z pridanej hodnoty ustanovené v smernici 2006/112/ES zdaniteľným osobám, ktoré nie sú usadené v členskom štáte vrátenia dane, ale ktoré sú usadené v inom členskom štáte*. Dostupné na : <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008L0009&from=FR>

skutočnosť súvisí najmä so silnou harmonizáciou jednotlivých členských štátov EÚ v oblasti DPH.

2 Cieľ práce

Nasledujúca časť záverečnej práce obsahuje vytýčenie hlavného cieľa našej práce, spolu s vymedzením čiastkových cieľov, ktoré nás postupnými krokmi priviedli k naplneniu nášho primárneho cieľa.

Naším hlavným cieľom je predovšetkým poskytnúť komplexný pohľad na problematiku vrátenia DPH. Ide najmä o priblíženie celého procesu vrátenia dane zahraničným osobám z iných členských štátov, tuzemským platiteľom z iných členských štátov a zahraničným osobám z tretích krajín. Súčasťou hlavného cieľa je nielen teoretické vymedzenie refundácie DPH, ale aj praktické zobrazenie procesu vrátenia DPH na konkrétnom, nami vytvorenom, príklade. Parciálne ciele, potrebné na splnenie hlavného cieľa, sme vymedzili nasledovne:

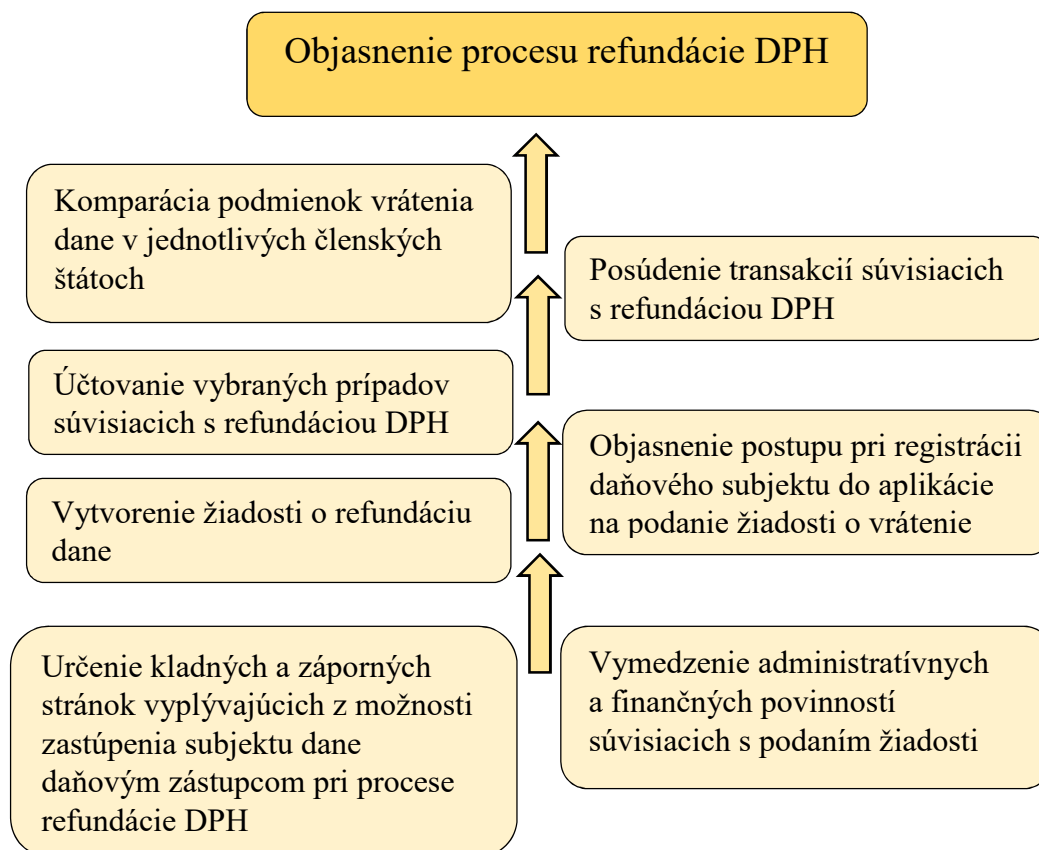
- Komparácia podmienok vrátenia dane v jednotlivých členských štátoch.
- Posúdenie transakcií súvisiacich s refundáciou DPH.
- Účtovanie vybraných prípadov súvisiacich s refundáciou DPH.
- Objasnenie postupu pri registrácii daňového subjektu do aplikácie na podanie žiadosti o vrátenie dane.
- Vytvorenie žiadosti o refundáciu dane.
- Vymedzenie administratívnych a finančných povinností súvisiacich s podaním žiadosti.
- Zhodnotenie kladných a záporných stránok vyplývajúcich z možnosti zastúpenia subjektu dane daňovým zástupcom pri procese refundácie DPH.
- Navrhnutie odporúčaní na uľahčenie práce pri spracovaní žiadosti.

Jedným z parciálnych cieľov je komparácia podmienok vrátenia dane v jednotlivých členských štátoch. Toto porovnanie jednotlivých podmienok nám pomohlo nájsť rozdiely, ktorými sa jednotlivé krajiny odlišujú, pri posudzovaní nároku na refundáciu dane. Práve vďaka týmto zisteným skutočnostiam môže podnikateľský subjekt rozlíšiť, z ktorých dokladov mu v danej krajine vrátia daň, a naopak, z ktorých mu nárok na vrátenie DPH vzniknúť nemôže.

Jadrom praktickej časti našej práce, je tvorba modelového príkladu znázorňujúceho proces refundácie DPH, na konkrétnom podnikateľskom subjekte. Ďalšími parciálnymi cieľmi je posúdenie transakcií a účtovanie vybraných prípadov súvisiacich s refundáciou

DPH, v rámci nášho modelového príkladu. Čiastkovým cieľom je taktiež znázornenie postupu pri registrácii daňového subjektu do aplikácie na podanie žiadosti o vrátenie DPH. Na základe účtovných prípadov spadajúcich pod možnosť uplatnenia nároku o vrátenie dane, je čiastkovým cieľom aj vytvorenie žiadosti o refundáciu dane. K parciálnym cieľom patrí aj následné vymedzenie administratívnych a finančných povinností, súvisiacich s podaním žiadosti. Posledným čiastkovým cieľom našej práce, je určenie kladných a záporných stránok, vyplývajúcich z možnosti zastúpenia subjektu dane daňovým zástupcom pri procese refundácie DPH. Následne sme spracovali zhodnotenie výsledkov práce, v ktorom sme posúdili, do akej miery sa nám podarilo naplniť náš hlavný cieľ a aké sú prínosy našej práce. Hlavný cieľ a jednotlivé parciálne ciele práce sú znázornené v nasledujúcej schéme.

Schéma 1 Ciele práce

Zdroj: vlastné spracovanie

3 Metodika práce a metody skúmania

Nato, aby sme mohli dosiahnuť náš hlavný cieľ, bolo potrebné zostaviť pracovnú osnovu. Táto osnova zahŕňala presnú obsahovú štruktúru našej práce, ktorá nás nasmerovala k naplneniu nášho hlavného cieľa.

Pre detailné priblíženie oblasti refundácie DPH, ktorá tvorí základ našej práce, bolo použitých niekoľko metód skúmania.

Na vypracovanie teoretickej časti našej práce nám dopomohla najmä slovenská legislatíva, ktorú sme si podrobne našťudovali. Východiskovým zdrojom na detailné objasnenie procesu vrátenia DPH, vrátane priblíženia jednotlivých podmienok na vrátenie dane, bola Finančná správa SR. Informácie sme čerpali aj z viacerých smerníc, odborných článkov a odbornej knižnej literatúry. Pri vypracovávaní prvej kapitoly sme využívali najmä metódy založené na analýze a syntéze. Vďaka analýze, sme z našťudovaných informácií a zdrojov, vybrali tie najpodstatnejšie údaje. Nazbierané informácie sme podľa súvislostí roztriedili do kapitol, v rámci ktorých boli vytvorené podkapitoly. Pre prehľadnejšie zobrazenie jednotlivých podkapitol bola pre nás veľmi užitočná metóda syntézy. Túto metódu sme využili najmä pre účely prehľadnosti, pretože sme viaceré dôležité údaje zlúčili do tabuliek a obrázkov. Takéto roztriedenie bolo kľúčovým bodom pre poskytnutie komplexného pohľadu na proces refundácie DPH.

Jednou z metód skúmania, ktoré boli použité v praktickej časti našej práce, bola metóda komparácie. Tá nám slúžila najmä pri porovnaní podmienok vrátenia DPH v jednotlivých členských štátoch Európskej únie. Prínosom tejto metódy bolo hlavne zistenie špecifik a rozdielov, ktorými sa členské štáty odlišujú, pri posudzovaní nároku na refundáciu dane. Na pretavenie teoretických poznatkov do praktickej roviny sme sa rozhodli spracovať modelový príklad, ktorý tvoril jadro výsledkov našej práce. Vytvorili sme situáciu, znázorňujúcu fiktívny subjekt dane, ktorý podáva žiadosť o refundáciu DPH. V prvom kroku sme charakterizovali daňový subjekt. Súčasťou nášho modelového príkladu bolo aj posúdenie transakcií a účtovanie vybraných účtovných prípadov, ktoré sa vzťahujú k refundácii DPH. Potom sme objasnili, ako postupovať pri registrácii subjektu do aplikácie na podanie žiadosti o vrátenie dane. Následne sme popísali celý proces vrátenia dane, od vytvorenia žiadosti, až po podanie tejto žiadosti. Po tomto kroku, bolo možné určiť administratívne a finančné povinnosti, vyplývajúce z podania žiadosti o vrátenie DPH.

Posledným krokom, v rámci tvorby modelového príkladu, bolo vymedzenie výhod a nevýhod, ktoré súvisia s možnosťou využitia daňového zástupcu v procese refundácie DPH.

Poslednou kapitolou záverečnej práce, je diskusia, v ktorej sme zhodnotili výsledky našej práce a mieru naplnenia nášho hlavného cieľa. V kapitole, zameranej na zhodnotenie výsledkov sme využívali metódu dedukcie, nakoľko sme zhodnotili prínos modelového príkladu, znázorňujúceho proces vrátenia DPH z inej členskej krajiny, na konkrétnom daňovom subjekte. Zámerom bolo predovšetkým vysvetliť fungovanie procesu refundácie DPH v praxi.

4 Výsledky práce a diskusia

V nasledujúcej kapitole sme sa pozreli na proces vrátenia DPH z praktického uhla pohľadu. Všetky nazbierané teoretické poznatky sme využili na spracovanie štvrtej kapitoly, ktorá tvorí výsledky našej práce.

Úvod praktickej časti je zameraný na predpoklady vrátenia DPH v jednotlivých členských štátoch EÚ. Pre účely prehľadného znázornenia sme vytvorili tabuľku, v ktorej boli zahrnuté členské štáty a ich minimálne limity, ktoré akceptujú pri podávaní žiadosti. Do tabuľky sme taktiež zahrnuli aj nákupy, z ktorých dané štáty DPH nevrátia. Zároveň sme pri každom štáte uviedli, či je potrebné pri vyplňaní žiadosti priložiť kópie dokladov z nákupov, alebo nie. Vedomosť o podmienkach na uplatnenie refundácie DPH, v jednotlivých členských štátoch je veľmi dôležitá, a to z viacerých dôvodov. Podnikateľ si šetrí svoj čas, pretože pri vyplňaní žiadosti bude vedieť rozlíšiť, ktoré faktúry môže vložiť do žiadosti, a s ktorými sa pri žiadaní refundácie dane nemusí ani zaoberať. Ďalšiu výhodu vnímame v tom, že vďaka znalosti jednotlivých predpokladov na vrátenie DPH v členských štátoch, sa podnikateľ môže čiastočne vyhnúť nadbytočnej komunikácii s daňovým úradom. Ak podnikateľ zahrnie do žiadosti o refundáciu dane iba tie nákupy, z ktorých daný štát vracia daň, vzniká väčšia pravdepodobnosť, že peniaze o ktoré podnikateľ žiada, mu daňový úrad daného členského štátu vráti skôr.

Po objasnení podmienok na vrátenie dane v krajinách EÚ, sme prešli na praktické znázornenie procesu refundácie DPH. Vytvorili sme fiktívny príklad firmy, ktorá žiada o vrátenie dane. Využili sme pri tom naše skúsenosti z praxe. Na tomto príklade sme sa pokúsili čo najpresnejšie vysvetliť, akými krokmi si musí daňový subjekt prejsť, aby mu mohla byť vrátená DPH z tých nákupov, ktoré spĺňajú predpoklady refundácie. V reálnom živote väčšina podnikateľov využíva pri tomto procese možnosť zastúpenia daňovými zástupcami. Tí si však častokrát za poskytnutie takejto služby pýtajú nemalé finančné prostriedky. Práve preto považujeme tvorbu takéhoto príkladu za určitý návod pre akéhokoľvek podnikateľa, ktorý potrebuje požiadať o vrátenie dane a uvažuje, že tento proces prevezme do vlastných rúk.

4.1 Komparácia podmienok vrátenia dane v členských štátoch zahraničným podnikateľom so zameraním na minimálne limity pre vrátenie dane

V nasledujúcej časti práci sme spracovali v tabuľkovom prehľade podmienky, ktorých plnenie vyžadujú jednotlivé členské štáty pri refundácii DPH.

Tabuľka 7 Podmienky vrátenia DPH uplatňované v rámci vybraných členských štátov EÚ

Štát	Minimálne limity	Položky z ktorých nevrátia daň (príklady)	Povinnosť priložiť kópiu dokladu
Belgicko	- 50€ za rok - 400€ za kvartál	Ubytovanie, jedlo, nápoje, tabakové výrobky, alkohol, náklady na reprezentačné účely zo zjednodušených dokladov.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Dánsko	- 400 DKK z rok - 3 000 DKK za kvartál	Výdavky súvisiace s nákupom a užívaním nehnuteľností, osobná doprava do 9 osôb, dlhodobé ubytovanie pre zamestnancov.	Nevyžadujú.
Írsko	- 50€ za rok - 400€ za kvartál	Výdavky spojené s ubytovaním a nákupom v reštauráciach, výdavky na zábavné účely, kúpa a prenájom motorových vozidiel na osobnú dopravu.	Nevyžadujú.
Česko	- 1 000 CZK za rok - 7 000 CZK za kvartál	Telefonické poplatky, taxi služby, tovary a služby pre účely osobnej spotreby, cestovné náklady, náklady na stravovanie a reprezentačné účely.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Rumunsko	- 211,41 RON za rok - 1691,2 RON za kvartál	Nákup tabakových produktov a alkoholických nápojov, kúpa áut s hmotnosťou do 3,5 ton, ktoré sú vyhradené výlučne na prepravu osôb a nákup PHM pre tieto autá.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 1057,05 RON. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 4228,20 RON.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa: TONKOVIČOVÁ, Dana. *Podmienky vrátenia DPH z členských krajín Európskej únie*, 2018. Dostupné na: <https://lucra.eu/blog/podmienky-vratenia-dph-z-clenskych-krajin-europskej-unie/>

V tabuľkovom prehľade si môžeme všimnúť, že podmienky na uplatnenie refundácie DPH v rámci členských štátov EÚ sa líšia. Viaceré krajiny majú benevolentnejšie podmienky, pri doložení dokladov v žiadosti o refundáciu DPH, nakoľko doloženie kópií dokladov nie je u nich povinnou súčasťou žiadosti. K takýmto štátom možno zaradiť napríklad Dánsko či Írsko. Druhá skupina štátov, naopak, vyžaduje pri tomto procese priložiť doklady, z ktorých daňovník žiada vrátiť DPH. Tieto krajiny vyžadujú doloženie dokladov v dvoch prípadoch. Prvý prípad sa vzťahuje k nákupom z PHM. Ak je doklad vystavený z PHM a základ dane prekročí čiastku 250 eur, daňovník musí doložiť k takémuto nákupu kópiu dokladu. Pri ostatných nákupoch je nutné priložiť doklady, ak je základ dane vyšší ako 1000 eur. Štáty si môžu stanoviť hraničné sumy aj vo svojich vlastných menách.

Z nášho uhla pohľadu je zaujímavým znakom práve spoločný hraničný limit na vrátenie dane, ktorý je uplatňovaný vo väčšine členských štátov. Pri podávaní kvartálnej žiadosti, môže subjekt dane podať žiadosť o refundáciu DPH len za predpokladu, ak celková suma v rámci jedného štátu presiahne 400 eur za štvrtrok. V prípade podávania ročnej žiadosti o refundáciu DPH môže daňovník podať žiadosť za predpokladu, ak suma presiahne 50 eur za rok. Ako sme už spomenuli, krajiny mimo eurozóny si hraničné sumy môžu stanoviť aj vo svojich vlastných menách. Avšak po prepočítaní, je vo väčšine štátov výška limitu rovnaká ako v krajinách eurozóny.

Pri porovnávaní podmienok refundácie DPH možno nájsť aj odlišnosti medzi jednotlivými členskými štátmi. Tie sa prejavujú najmä v položkách, z ktorých jednotlivé štáty nevracajú daň. Takéto položky si každý štát určí podľa svojho uváženia. Ako príklad môžeme uviesť Dánsko. Táto krajina nevráti daň pri výdavkoch súvisiacich s nákupom a užívaním nehnuteľností. Írsko zase nevráti DPH z výdavkov, ktoré sú spojené s ubytovaním a nákupom v reštauráciach. Česká republika odmieta vrátiť DPH z telefonických poplatkov a taxi služby. Belgicko a Rumunsko zase neuznávajú výdavky spojené s nákupom tabakových výrobkov a alkoholom.²⁴ V našom tabuľkovom prehľade sme vybrali len niekoľko členských štátov, pri ktorých sme porovnali podmienky refundácie DPH. Všetky štáty je možné nájsť v prílohe číslo 1.

²⁴ TONKOVIČOVÁ, Dana. *Podmienky vrátenia DPH z členských krajín Európskej únie* [elektronický zdroj]. Bratislava, 2018, online. [cit. 2022- 01-02] Dostupné na : <https://lucra.eu/blog/podmienky-vratenia-dph-z-clenskykh-krajin-europskej-unie/>

4.2 Modelový príklad znázorňujúci proces refundácie DPH

4.2.1 Charakteristika spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o.

Firma MS Inžiniering, s.r.o. podniká v oblasti zemných prác. Portfólio jej služieb je veľmi široké. Hlavnou činnosťou podnikania je inžiniering pre konštrukcie inžinierskych stavieb a statiku stavieb. Zároveň poskytuje aj komplexný súbor inžinierskych a architektonických služieb spolu s technickým poradenstvom. Predmetom podnikania spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o. je aj výkon činnosti stavebného dozoru a prípravné práce súvisiace s realizáciou stavby. Spoločnosť je mesačným platiteľom DPH v tuzemsku. V iných členských štátoch firma nemá sídlo, miesto podnikania, bydlisko a nemá v nich ani zariadenú stálu prevádzkareň. Spoločnosť sídli v Bratislave a má 53 zamestnancov. Viacerí zamestnanci sú pravidelne vysielaní na zahraničné pracovné cesty do Belgicka a Českej republiky. Pri týchto pracovných cestách firma zároveň uskutočňuje nákupy súvisiace s jej podnikaním. Z týchto nákupov, po doložení dokladov, môže žiadať o vrátenie DPH. Firma MS Inžiniering, s.r.o. má zriadený ekonomický úsek, v ktorom sú zamestnané 2 účtovníčky. Jedna účtovníčka má za úlohu spracovanie miezd a druhá spracúva bežné účtovníctvo firmy. Druhá účtovníčka zastrešuje taktiež spracovanie žiadostí o refundáciu DPH, nakoľko spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. nevyužíva služby daňového zástupcu. V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené hlavné informácie o spoločnosti, ktoré sú kľúčové pri vyplňaní žiadosti o vrátenie DPH.

Tabuľka 8 Kľúčové údaje firmy MS Inžiniering, s.r.o. pre účely vyplnenia žiadosti

Priezvisko, meno alebo názov firmy	MS Inžiniering, s.r.o.
Sídlo spoločnosti –ulica, číslo, PSČ, mesto, štát	Kvetná 7, 821 08 Bratislava, Slovenská republika
IČ DPH	SK2022074288
e-mail na kontaktnú osobu	Maria.Stankova@msinziniering.sk
Názov bankového účtu	MS Inziniering, s.r.o.
IBAN	SK3511000000004907883631
BIC	TATRSKBX
Náplň obchodnej činnosti, SK NACE	Zemné práce, 4312

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2.2 Posúdenie transakcií

Predtým, než spoločnosť začne vôbec uvažovať o podaní žiadosti pre účely refundácie DPH, je potrebné posúdiť všetky náklady, z ktorých jej počas zdaňovacieho obdobia vznikol nárok na vrátenie DPH z týchto nákupov. Podmienky, za ktorých zdaniteľná osoba môže požiadať o vrátenie dane z iného členského štátu, sme uviedli v kapitole 1.3 Proces vrátenia DPH tuzemským platiteľom z iných členských krajín.

Firma MS Inžiniering, s.r.o. je platiteľom DPH v tuzemsku a nemá v žiadnom inom členskom štáte prevádzkareň, sídlo, miesto podnikania, ani sa v žiadnej krajine zvyčajne nezdržiava. Spoločnosť uskutočňovala nákupy v iných členských štátoch, ktoré súvisia s jej podnikaním a môže si z nich odpočítať daň. Zároveň je na vlastnom uvážení spoločnosti, či ju v procese refundácie DPH zastúpi daňový zástupca, alebo konanie prevezme do svojich rúk a žiadosť podá vo vlastnom mene. Práve preto môžeme posúdiť, že podnik MS Inžiniering, s.r.o. spĺňa náležitosti na vrátenie DPH z inej členskej krajiny.

Veľmi dôležité je taktiež zistiť celkovú sumu DPH z nákupov uskutočnených v Belgicku a Českej republike. Ak by výška uskutočnených transakcií nespĺňala minimálny limit na akceptovanie kvartálnej, resp. ročnej žiadosti, nebolo by možné nárokovať si vrátenie dane. Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. mala v zdaňovacom období 2021 transakcie, ktoré sme rozdelili do dvoch tabuliek podľa štátov, v ktorých nákupy vznikli. Transakcie uskutočnené v Česku sa nachádzajú v tabuľke číslo 9 a transakcie zrealizované v Belgicku sme zahrnuli do tabuľky číslo 10. Pri posúdení jednotlivých transakcií sme pri každom doklade uviedli dátum jeho vystavenia, ako aj názov dodávateľa. Pri všetkých účtovných prípadoch je v našom príklade, pre účely zjednodušenia, dátum vystavenia zhodný s dátumom dodania. Zároveň sme vypísali, o aký konkrétny doklad ide a aké je jeho číslo v účtovníctve. Spoločnosť mala vo svojom účtovníctve, v súvislosti s refundáciou dane, evidované iba dodávateľské faktúry a výdavkové pokladničné doklady. V tabuľkách pri jednotlivých štátoch sme taktiež vypísali, aký je predmet vystavenia daných dokladov, základ dane, výška DPH a celková čiastka na úhradu.

Následne bolo možné vyhodnotiť, či transakcie súvisia s cezhraničným procesom vrátenia DPH, a tým pádom firma môže požiadať o vrátenie DPH z týchto dokladov.

Tabuľka 9 Nákupy firmy MS Inžiniering, s.r.o. za rok 2021 uskutočnené v Českej republike

Dátum vystavenia	Názov dodávateľa	Doklad	Vystavenie dokladu za	Základ dane (CZK)	DPH (CZK) 21%	Suma celkom (CZK)
20.01.2021	OMV Česká republika, s.r.o.	DF 1	diesel	6 782,43	1 424,31	8 206,72
31.01.2021	Caravan Company s.r.o.	DF 2	ubytovanie	3 850,24	808,55	4 658,79
05.02.2021	Garáže Ostrava a.s.	VPD 1	parkovné	200,00	42,00	242,00
16.02.2021	OMV Česká republika, s.r.o.	DF 3	diesel	6 568,90	1 379,47	7 948,37
28.02.2021	Veletrhy Brno, a.s.	VPD 2	vstupné na veľtrh	160,00	33,60	193,60
04.03.2021	Alza.cz a.s.	DF 4	počítačové komponenty	10 234,82	2 149,31	12 384,13
31.03.2021	Shell Czech Republic a.s.	DF 5	diesel	15 844,09	3 327,26	19 171,35
SPOLU				43 640,48	9 164,50	52 804,96

Zdroj: vlastné spracovanie

Z údajov uvedených v tabuľke číslo 9 je potrebné zanalyzovať, či spoločnosť spĺňa podmienky na podanie žiadosti o refundáciu dane. Zároveň je dôležité zistiť, za ktoré obdobie firma MS Inžiniering, s.r.o. môže žiadať o vrátenie DPH. Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. uskutočnila v roku 2021 nákupy v Českej republike, za obdobie od januára do marca. Ku všetkým nákupom má doklady v podobe dodávateľských faktúr alebo výdavkových pokladničných dokladov. Po dôkladnom overení cez portál VIES, účtovníčka firmy potvrdila, že všetci dodávatelia sú platiteľmi DPH v Českej republike. Firma MS Inžiniering, s.r.o. realizovala všetky predmetné nákupy pre účely svojho podnikania. Zamestnanci firmy tankovali PHM z dôvodu presúvania na stavby. Firma má zároveň vo svojej internej smernici uvedené, že zamestnanci môžu firemné autá používať výhradne iba na podnikanie. Parkovacie lístky nakupovali konatelia spoločnosti, z dôvodu pracovného stretnutia v Česku. Cestovali osobnými motorovými vozidlami. Nakoľko išlo o viacdnňové stretnutie, bolo potrebné zabezpečiť si ubytovanie. Firma preto žiada aj o preplatenie DPH z dokladu spojeného s ubytovaním. Manažéri spoločnosti boli vo februári vyslaní na veľtrh

v rámci ktorého prebiehalo viacero workshopov, vďaka ktorým bolo možné získať potenciálnych odberateľov a dodávateľov. Práve preto spoločnosť zahrnula do nákupov aj vstupné z veľtrhu. Spoločnosť zároveň nakúpila počítačové komponenty, nakoľko konatelia spoločnosti pracujú s notebookmi. Z faktúry od českého dodávateľa preto taktiež žiada vrátiť DPH. Z uvedených informácií môžeme skonštatovať, že všetky nákupy súvisia s podnikateľskou činnosťou firmy. Všetky doklady sa vzťahujú k obdobiu od 1. januára 2021 do 31. marca 2021. Firma by preto mohla podať kvartálnu žiadosť o refundáciu DPH, avšak ešte predtým je potrebné posúdiť, či spĺňa limit na podanie štvrťročnej žiadosti. Na to, aby mohol subjekt dane podať kvartálnu žiadosť o vrátenie DPH a nárokovať si tak refundáciu dane za prvý štvrťrok, výška DPH z nákupov musí byť minimálne 7 000 CZK. Z tabuľkového prehľadu vidíme, že celková výška DPH zo všetkých transakcií, ktoré vznikli počas prvého štvrťroka je 9 164,50 CZK. Práve preto možno usúdiť, že spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. môže podať žiadosť za prvý kvartál a nárokovať si vrátenie dane z Českej republiky.

Tabuľka 10 Nákupy firmy MS Inžiniering, s.r.o. za rok 2021 uskutočnené v Belgicku

Dátum vystavenia	Názov dodávateľa	Doklad	Vystavenie dokladu za	Základ dane (EUR)	DPH (EUR) 21%	Suma celkom (EUR)
08.01.2021	DKV EURO SERVICE GmbH + Co. KG	DF 6	diesel	160,00	33,60	193,60
08.01.2021	DKV EURO SERVICE GmbH + Co. KG	DF 7	cestné mýto	46,70	9,81	56,51
14.01.2021	DKV EURO SERVICE GmbH + Co. KG	DF 8	diesel	90	18,90	108,90
22.01.2021	DKV EURO SERVICE GmbH + Co. KG	DF 9	diesel	100	21,00	121,00
22.01.2021	DKV EURO SERVICE GmbH + Co. KG	DF 10	cestné mýto	46,70	9,81	56,51
SPOLU				443,40	93,12	536,52

Zdroj: vlastné spracovanie

Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. zrealizovala viacero nákupov súvisiacich s jej podnikaním aj v Belgicku. Všetky nákupy, z ktorých firma posudzuje nárok na refundáciu dane, boli uskutočnené počas januára 2021. Firma evidovala počas tohto obdobia faktúry súvisiace s nákupom PHM a cestného mýta, keďže v januári mala v Belgicku zákazku a jej pracovníci cestovali dodávkami. Ak by firma chcela žiadať o vrátenie DPH na štvrťročnej báze, musí byť žiadaná suma minimálne vo výške 400 eur. V prípade, ak by firma nedosiahla tento limit, musela by žiadať o vrátenie DPH v ročnej žiadosti. Zároveň celková žiadaná suma by nemohla byť nižšia ako 50 eur. Z údajov, ktoré sú uvedené v tabuľke vidíme, že celková žiadaná suma DPH z belgických transakcií je vo výške 93,12 eur. To znamená že jej vznikol nárok na refundáciu DPH. Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. preto môže žiadať o vrátenie DPH v ročnej žiadosti. Nakoľko ide o menšiu čiastku ako 400 eur, žiadať o vrátenie dane na kvartálnej báze nemôže, pretože nedosiahla minimálny stanovený limit. Spoločnosť bude preto podávať ročnú žiadosť o vrátenie DPH z nákupov vzniknutých v Belgicku.

Počas roka 2022 Belgicko zmenilo podmienky na posudzovanie refundácie DPH z pohonných hmôt u osobných automobilov. Táto skutočnosť bude mať v budúcnosti dopad na refundáciu DPH a môže ovplyvniť uznávanie plnej výšky DPH.

4.2.3 Účtovanie vybraných účtovných prípadov súvisiacich s refundáciou DPH

Na základe posúdených transakcií, súvisiacich s procesom vrátenia DPH, je potrebné zaúčtovať vybrané účtovné prípady. Ako už bolo spomínané, spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. nevyužíva služby od externej účtovnej firmy, ale zamestnáva vlastnú účtovníčku, ktorá zastrešuje bežné účtovníctvo firmy. Pri účtovaní dokladov, ktoré sa vzťahovali k Českej republike, musela firma MS Inžiniering, s.r.o. použiť výmenný kurz na prepočet českej koruny na eurá. Spoločnosť má vo svojej internej smernici zakotvené aj pravidlá na určenie výmenného kurzu. Podľa týchto pravidiel je firma povinná, pri prepočítavaní cudzej meny na eurá, použiť kurz, ktorý vyhlasuje NBS. Interná smernica firmy určuje, že firma musí pri prepočítaní cudzej meny na eurá použiť kurz zo dňa, ktorý predchádza dňu vzniku účtovného prípadu. V praxi to znamená, že v prípade, ak bol na faktúre uvedený dátum dodania 31.1.2021, na prepočítanie kurzu sa musí použiť kurz zo dňa 30.1.2021. Ako sme už spomenuli, náš príklad je zjednodušený v tom zmysle, že dátumy vystavenia dokladov sú totožné s dátumami dodania. Nakoľko všetky účtovné prípady v Českej republike sa týkali

1. kvartálu 2021, spoločnosť používala kurzy z mesiacov január, február a marec. V nasledujúcej tabuľke je zobrazený prehľad použitých výmenných kurzov, ktoré účtovníčka spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o. používala pri prepočte českých korún na eurá.

Tabuľka 11 Česká republika - prehľad použitých výmenných kurzov

Dátum účtovného prípadu:	Kurz zo dňa:	Kurz:
20.01.2021	19.01.2021	1 € = 26,161 CZK
31.01.2021	30.01.2021	1 € = 26,020 CZK
05.02.2021	04.02.2021	1 € = 25,895 CZK
16.02.2021	15.02.2021	1 € = 25,682 CZK
28.02.2021	27.02.2021	1 € = 26,195 CZK
04.03.2021	03.03.2021	1 € = 26,138 CZK
31.03.2021	30.03.2021	1 € = 26,122 CZK

Zdroj: Národná banka Slovenska. *Kalkulačka* [elektronický zdroj]. online. [cit.2022-02-22] Dostupné na: <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/kalkulacka>

Vybrané kurzy firma MS Inžiniering, s.r.o. použila na prepočítanie všetkých dokladov z českých korún na eurá. Následne účtovníčka spoločnosti tieto účtovné prípady zaúčtovala. V zmysle internej dohody s audítormi, účtuje spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. zahraničnú DPH na nákladový účet 548 - ostatné náklady na hospodársku činnosť. Všetky doklady sú v účtovnom denníku zaúčtované po prepočte českých korún na eurá. Pri účtovaní vybraných prípadov súvisiacich s refundáciou DPH boli použité nasledovné analytické účty:

- 211 001 - Pokladnica - Česko
- 321 001 - Dodávatelia - iné členské štáty
- 501 001 - Spotreba materiálu - PHM
- 501 002 - Spotreba materiálu - počítačové komponenty
- 518 005 - Ostatné služby - ubytovanie
- 518 006 - Ostatné služby - parkovné
- 518 007 - Ostatné služby - veľtrhy, vzdelávanie, školenia
- 518 008 - Ostatné služby - cestné mýto
- 548 001 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť- zahraničná DPH

Účtovanie vybraných prípadov je zobrazené v tabuľkách číslo 12 až 14.

Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. účtovala prijaté faktúry vystavené za kúpu pohonných hmôt na nákladový účet 501 001- Spotreba materiálu – PHM. V rámci tohto účtu zaúčtovala účtovníčka firmy základ dane na stranu Má Dať. Na túto stranu zaúčtovala účtovníčka pri všetkých dokladoch aj zahraničnú DPH. Táto položka bola zaúčtovaná na účet 548 001 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť- zahraničná DPH. Celková čiastka na úhradu vrátane DPH bola účtovaná pri každej faktúre na účet 321 001 - Dodávatelia - iné členské štáty. Faktúry vystavené za poskytnutie ubytovania boli účtované na nákladový účet 518 005 - Ostatné služby – ubytovanie. Doklad vyhotovený od dodávateľa za kúpu počítačových komponentov bolo potrebné zaúčtovať na nákladový účet 501 002 - Spotreba materiálu - počítačové komponenty.

Tabuľka 12 Účtovanie dodávateľských faktúr súvisiacich s vrátením DPH z Českej republiky

Druh účtovného dokladu	Dátum vystavenia	Text	Účet na strane Má Dať	Účet na strane Dal	Čiastka v eurách	Kurz
DF 1	20.01.2021	diesel	501 001 (ZD)		259,26 €	1 €= 26,161 CZK
			548 001 (DPH)		54,44 €	
				321 001 (spolu)	313,70 €	
DF 2	31.01.2021	ubytovanie	518 005 (ZD)		147,97 €	1 €= 26,020 CZK
			548 001 (DPH)		31,07 €	
				321 001 (spolu)	179,04 €	
DF 3	16.02.2021	diesel	501 001 (ZD)		255,78 €	1 €= 25,682 CZK
			548 001 (DPH)		52,71 €	
				321 001 (spolu)	309,49 €	
DF 4	04.03.2021	počítačové komponenty	501 002 (ZD)		391,57 €	1 €= 26,138 CZK
			548 002 (DPH)		82,23 €	
				321 001 (spolu)	473,80 €	
DF 5	31.03.2021	diesel	501 001 (ZD)		606,55 €	1 €= 26,122 CZK
			548 001 (DPH)		127,37 €	
				321 001 (spolu)	733,92 €	

Zdroj: vlastné spracovanie

Podnik MS Inžiniering, s.r.o. žiada taktiež aj o vrátenie DPH z výdavkových pokladničných dokladov. Doklad vystavený za parkovací lístok zaúčtovala účtovníčka podniku na účet 518 006 - Ostatné služby – parkovné. Firma v rámci mesiaca február 2021,

evidovala aj pokladničný doklad za kúpu vstupného na veľtrh. Tento doklad bol zaúčtovaný na nákladový účet 518 007 – Ostatné služby - veľtrhy, vzdelávanie, školenia. Všetky výdavkové pokladničné doklady vystavené z Českej republiky sú účtované na strane Dal, pod účtom 211 001 - Pokladnica – Česko.

Tabuľka 13 Účtovanie výdavkových pokladničných dokladov súvisiacich s vrátením DPH z Českej republiky

Druh účtovného dokladu	Dátum vystavenia	Text	Účet na strane Má Dať	Účet na strane Dal	Čiastka v eurách	Kurz
VPD 1	05.02.2021	parkovné	518 006 (ZD)		7,73 €	1 € = 25,895 CZK
			548 001 (DPH)		1,62 €	
				211 001(spolu)	9,35 €	
VPD 2	28.02.2021	vstupné na veľtrh	518 007 (ZD)		6,11 €	1 € = 26,195 CZK
			548 001 (DPH)		1,28 €	
				211 001(spolu)	7,39 €	

Zdroj: vlastné spracovanie

Spoločnosť sa rozhodla podať žiadosť o refundáciu dane nielen z Českej republiky, ale aj z Belgicka, vzhľadom nato, že v priebehu zdaňovacieho obdobia 2021 evidovala viaceré účtovné prípady, z ktorých jej vzniká nárok na vrátenie DPH. Od belgických dodávateľov boli firme MS Inžiniering, s.r.o. vystavené faktúry za diesel a cestné mýto. Faktúry vystavené za nákup pohonných hmôt boli zaúčtované na účet 501 001 - Spotreba materiálu – PHM. Dodávateľské faktúry, ktoré firma evidovala z nákupov súvisiacich s diaľničnými poplatkami, boli zaúčtované na účet 518 008 - Ostatné služby- cestné mýto. V rámci prijatých faktúr od belgického dodávateľa, firma nemá v účtovom rozvrhu nastavený osobitný analytický účet. Preto účtuje všetky prijaté faktúry z iných členských štátov na účet 321 001 - Dodávatelia - iné členské štáty.

Tabuľka 14 Účtovanie dodávateľských faktúr súvisiacich s vrátením DPH z Belgicka

Druh účtovného dokladu	Dátum vystavenia	Text	Účet na strane Má Dať	Účet na strane Dal	Čiastka v eurách
DF 6	08.01.2021	diesel	501 001 (ZD)		160,00 €
			548 001 (DPH)		33,60 €
				321 001(spolu)	193,60 €
DF 7	08.01.2021	cestné mýto	518 008 (ZD)		46,70 €
			548 001 (DPH)		9,81 €
				321 001(spolu)	56,51 €
DF 8	14.01.2021	diesel	501 001 (ZD)		90,00 €
			548 001 (DPH)		18,90 €
				321 001(spolu)	108,90 €
DF 9	22.01.2021	diesel	501 001 (ZD)		100,00 €
			548 001 (DPH)		21,00 €
				321 001(spolu)	121,00 €
DF 10	22.01.2021	cestné mýto	518 008 (ZD)		46,70 €
			548 001 (DPH)		9,81 €
				321 001(spolu)	56,51 €

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2.4 Registrácia daňového subjektu do aplikácie zameranej na autorizáciu elektronických služieb

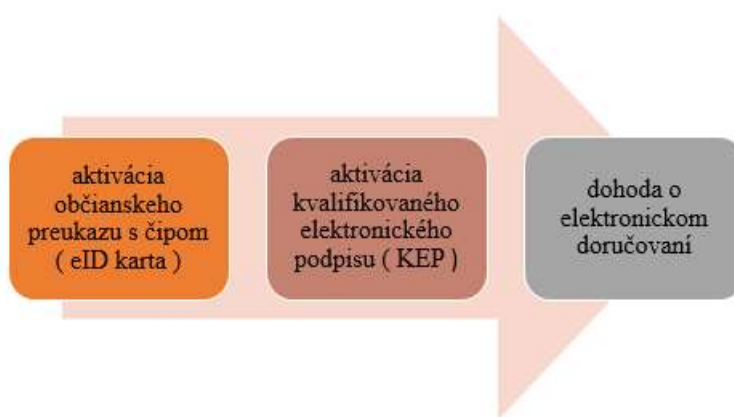
Pravdou je, že digitalizácia sa rozširuje po celom svete. Výnimkou nie je ani náš štát, Slovenská republika. Elektronická komunikácia medzi daňovými subjektami a správcom dane napreduje veľmi rýchlym tempom. Práve to je dôvod, vďaka ktorému je možná elektronická registrácia podnikateľov do aplikácie súvisiacej s autorizáciou elektronických služieb. Bez tejto registrácie nie je možné podať žiadosť o vrátenie DPH, vzhľadom nato, že komunikácia medzi jednotlivými správcami dane prebieha najmä elektronickým spôsobom. Práve preto je pre nás dôležitá informácia o tom, kto má povinnosť doručovať svoje podania elektronickou formou. Od 1. januára 2014 musia elektronicky posilať svoje dokumenty nasledujúce subjekty:

- daňové subjekty, ktoré sú platiteľmi DPH,
- daňoví poradcovia zastupujúci subjekty dane v procese správy daní,
- advokáti zastupujúci subjekty dane v procese správy daní,

- iní zástupcovia, ktorí sú platiteľmi DPH a zastupujú daňové subjekty v procese správy daní.

Dňa 1. januára 2018 bola elektronická komunikácia rozšírená na viaceré subjekty. Od tohto dňa majú povinnosť elektronickej výmeny informácií aj všetky PO, ktoré sú zapísané v obchodnom registri, vrátane ich zástupcov. Táto povinnosť sa zároveň od 1. júla 2018 vzťahuje aj na všetky podnikajúce FO, vrátane ich zástupcov. Subjekty dane majú na výber tri spôsoby ako môžu poselať finančnej správe svoje dokumenty. Tieto spôsoby sme znázornili do nasledujúcej schémy.

Schéma 2 Možnosti zasielania dokumentov Finančnej správe SR

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

Subjekty dane môžu poselať svoje dokumenty Finančnej správe Slovenskej republiky tromi možnými spôsobmi. Prvým spôsobom je aktivácia karty eID. Ide o občiansky preukaz s čipom. Druhý spôsob, ako môžu daňové subjekty realizovať svoje podania, je aktivovanie svojho kvalifikovaného elektronického podpisu (KEP). Tretím spôsobom je uzatvorenie dohody o elektronickom doručovaní, pričom od roku 2018 túto dohodu uzatvárajú už iba fyzické osoby. Dohody, ktoré sa uzavreli pred obdobím roka 2018, sú však stále platné. Pre účely prihlásenia a získania prístupu k elektronickým službám sú potrebné systémové doplnky uvedené v nasledujúcej schéme:

Schéma 3 Systémové doplnky potrebné pre získanie prístupu k elektronickým službám

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

Zaregistrovanie používateľa predstavuje proces, v ktorom fyzická osoba dostane pridelený identifikátor používateľa, svoje ID. Týmto krokom sa z nej stane užívateľ elektronických služieb Finančnej správy SR. Registrácia prebieha na webovom portáli finančnej správy. Žiadateľ musí vyplniť elektronický registračný formulár. Obsahovou náplňou tohto formulára je predovšetkým vyplnenie potrebných identifikačných údajov o potenciálnom používateľovi. V rámci týchto údajov je potrebné vyplniť hlavne meno a priezvisko používateľa. Ďalším povinným údajom je rodné číslo, číslo pasu alebo číslo identifikačnej karty, pričom stačí vyplniť jeden z týchto troch údajov. Dôležité je taktiež aj zadanie platnej emailovej adresy používateľa. Používateľ po zadaní týchto údajov vyplní svoje ľubovoľné heslo a svoj osobný identifikačný kód. Po vyplnení všetkých potrebných informácií stačí zakliknúť tlačidlo „registrovať“. Následne, po spracovaní všetkých týchto krokov, by mal byť užívateľovi zaslaný prvý aktivačný e-mail. V tejto správe by mal byť priložený aj link pre aktiváciu. Kliknutím na tento odkaz používateľ potvrdí aktiváciu a následne by mal dostať druhý e-mail súvisiaci s aktiváciou. V rámci tejto správy používateľ obdrží návod, ako ďalej postupovať, aby sa stal plne autorizovaným používateľom. Na dokončenie registrácie má používateľ dve možnosti:

- Potvrdenie registrácie prostredníctvom KEP-u alebo e-ID karty.
- Potvrdenie registrácie bez KEP-u alebo bez e-ID karty.

Ak používateľ vlastní certifikát, môže aktivovať svoju registráciu s použitím svojho kvalifikovaného elektronického podpisu (KEP) alebo s použitím občianskeho preukazu s čipom. Pozitívnu stránkou je najmä uľahčenie celého registračného procesu, ktoré súvisí s tým, že používateľ nemusí osobne navštevovať správcu dane. Ako sme už spomenuli, používateľ obdrží dva aktivačné e-maily. Druhý e-mail zahŕňa informáciu o úspešnom dokončení registrácie a prepojenie na odkaz pre prihlásenie. Za predpokladu, ak potenciálny užívateľ nevlastní kvalifikovaný elektronický podpis alebo občiansky preukaz s čipom, využije druhú možnosť dokončenia registrácie. V tomto prípade je však potrebné, aby používateľ osobne navštívil daňový úrad, ktorý zabezpečí úspešné dokončenie registrácie používateľa.

Po úspešnej registrácii je potrebné autorizovať používateľa pre účely overenia práva využívať elektronické služby vo Finančnej správe Slovenskej republiky. Pod pojmom autorizácia si môžeme predstaviť istú postupnosť krokov, v ktorej je zabezpečené priradenie prístupových práv k údajom daňového subjektu. Taktiež je ale dôležité vedieť, či ide o autorizáciu používateľa, ktorý je vlastníkom KEP-u alebo e-ID. V takom prípade podáva žiadateľ žiadosť o pridelenie autorizácie elektronicky. V osobnej internetovej zóne si následne vyberie možnosť *“Moje autorizácie k subjektom”*. Potom je potrebné kliknúť na možnosť *“Žiadosť o autorizáciu”* a vyplniť potrebné dáta. V tejto žiadosti sa uvádza DIČ subjektu dane. Posledný krok je v rukách registrátora správcu dane. Ten má za úlohu autorizovať subjekt dane po verifikácii všetkých potrebných dát. V prípade, ak používateľ žiada o autorizovanie bez KEP-u alebo karty e-ID, autorizácia prebieha na daňovom alebo colnom úrade. Žiadateľ je vtedy povinný správcovi dane predložiť tieto doklady:

- Osobný identifikačný doklad v podobe občianskeho preukazu alebo pasu.
- Žiadosť o autorizáciu.
- Plnú moc pre účely využívania elektronických služieb, za predpokladu ak daňový subjekt zastupuje zástupca, konajúci v rozsahu plnomocenstva. Plná moc nie je potrebná v prípade, ak daňový subjekt zveril konanie do rúk poverenej osoby. Zároveň je ale potrebné v tomto prípade doložiť poverenie štatutárneho orgánu.
- V prípade, ak sa dokumenty podávajú elektronicky bez KEP-u, je potrebné v 2 kópiách doložiť dohody pre colné a daňové úrady.

Za predpokladu, ak sa v procese autorizácie pridávajú prístupové práva k údajom FO alebo PO, ktorá zatiaľ nie je registrovaná u správcu dane a nemá pridelené DIČ, je dôležité aby

daný subjekt predložil dáta pre účely evidencie FO alebo PO v registri subjektov dane. Tieto údaje je možné oznámiť buď vyplnením Evidenčného listu, doložiť oznámením v písomnej podobe alebo uviesť ústne v zápisnici u správcu dane. Evidenčný list možno vyplniť a následne odoslať prostredníctvom portálu Finančnej správy Slovenskej republiky.²⁵

4.2.5 Znázornenie procesu refundácie DPH v spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o.

V prípade, ak spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. posúdila vybrané transakcie a zistila, že jej z týchto nákupov vzniká nárok na refundáciu DPH, má právo ich zahrnúť do žiadosti o vrátenie dane. Predpokladáme, že firma MS Inžiniering, s.r.o. je už zaregistrovaná v portáli Finančnej správy SR a má oprávnenie na podávanie dokumentov v elektronickej podobe. V prvom kroku je potrebné prihlásiť sa do internetového portálu na stránke Finančnej správy. Po kliknutí na okno *“Prihlásenie”*, zadá Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o., svoj identifikátor a heslo. Následne vyberie názov daňového subjektu a klikne na odkaz *“Vat refund”* pod autorizovanými službami. V hlavnom menu zaklikne možnosť *“Vyplnenie žiadosti”*. Vyplňovací formulár žiadosti o refundáciu DPH pozostáva z troch hlavných častí:

- globálna časť,
- lokálna časť,
- vyhlásenie ku korekcii odpočítateľnej časti dane (toto vyhlásenie je nepovinné).

V globálnej časti daného formulára treba vyplniť základné údaje o žiadateľovi, prípadne zástupcovi, ktorý žiadosť podáva v mene daňovníka. Portál Finančnej správy SR, podľa zaregistrovaného subjektu, automaticky vyplní hlavičku za spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. Do žiadosti sa automaticky potiahnu údaje ako obchodný názov podniku, IČ DPH, adresa, PSČ, mesto a názov štátu. Okrem toho je však nutné v žiadosti vyplniť e-mailovú adresu na kontaktnú osobu, podávajúcu tento dokument. Následne je potrebné vyplniť obdobie, za ktoré sa žiadosť o vrátenie dane podáva, názov bankového účtu, IBAN a BIC. V poslednom kroku daňový subjekt vyplní kód svojej obchodnej činnosti a zaklikne súhlas s povinnými vyhláseniami. Nakoľko firma MS Inžiniering, s.r.o. nevyužíva služby zástupcu v tomto konaní, vyplní v globálnej časti formulára iba údaje o žiadateľovi a nemusí vyplňať údaje o zástupcovi. Vyplnené údaje v globálnej časti žiadosti za firmu MS Inžiniering, s.r.o., sú znázornené na obrázku číslo 3.

²⁵ Finančná správa SR. *Elektronická komunikácia - praktické informácie pre používateľov* [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2022-03-06] Dostupné na : <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/elektronicka-komunikacia/elektronicka-komunikacia-dane>

Obrázok 3 Vyplnenie údajov v globálnej časti žiadosti za spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o.

Detail žiadosti

Číslo žiadosti Verzia

Údaje o žiadateľovi Kód krajiny

Priezvisko a meno alebo názov firmy IČ DPH

PSČ, mesto, štát Ulica a číslo

E-mail

Obdobie vrátenia dane Bankový účet

OD Názov účtu DO IBAN BIC Typ vlastníka účtu Mena

Obchodná činnosť

☒ Vyhlasujem, že som nedodal žiadny tovar ani neposkytol žiadne služby, ktoré sa považujú za dodané alebo poskytnuté v členskom štáte vrátenia dane počas obdobia vrátenia dane, s výnimkou transakcií uvedených v článku 3 písm. b) bodoch i) a ii) smernice Rady 2008/9/ES.

☒ Vyhlasujem, že v období, za ktoré žiadam o vrátenie dane som bol platiteľom DPH a nevykonával som výlučne činnosti, pri ktorých nie je možnosť odpočítania dane.

Zástupca Zástupca ☐

Priezvisko a meno IČ DPH Typ identifikačného čísla

PSČ, mesto, štát Ulica a číslo

E-mail

Zdroj: vlastné spracovanie podľa stránky Finančnej správy Slovenskej republiky

Keďže podnik MS Inžiniering, s.r.o. podával najskôr kvartálnu žiadosť za prvý štvrtrok 2021 za Českú republiku, v kolónke “*Obdobie vrátenie dane*” vyplnil časové obdobie od 1.1.2021 do 31.3.2021. Pri spracúvaní ročnej žiadosti za štát Belgicko, je však potrebné uviesť obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021. Taktiež je dôležité v každej žiadosti, zaškrtnúť súhlas so všetkými vyhláseniami žiadosti a uložiť danú žiadosť. Po tomto kroku môže daňový subjekt prejsť k vyplňaniu lokálnej časti dokumentu. Po úspešnom vyplnení základných údajov o daňovom subjekte, bude sprístupnené používanie tlačidiel “*Pridaj nákup*”, “*Pridaj dovoz*” a “*Import údajov*”. Tieto tlačidlá sú zobrazené v spodnej časti vyplňacieho formulára. Zároveň je táto časť formulára znázornená na obrázku číslo 4.

Obrázok 4 Žiadosť o refundáciu DPH - časť “vrátenie DPH z krajiny”

The screenshot shows a web application interface for VAT refund. At the top, there is a green header bar with the text "Vrátenie DPH z krajiny". Below this, there is a horizontal menu with several tabs: "Krajina vrát.", "P.Č.", "Typ obchodu", "Číslo dokladu", "Základ dane", "DPH", "Odpočítateľná DPH", "Mena", and "Akcie". Below the menu, there is a red error message: "Zatiaľ nie sú žiadne záznamy. Musíte pridať aspoň jeden obchod, aby bolo možné podať na EP." Below the error message, there is a large empty rectangular area. At the bottom of the form, there are three buttons: "Pridaj nákup", "Pridaj dovoz", and "Import údajov".

Zdroj: Finančná správa SR. Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT refund) – používateľská príručka [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2022-03-06] Dostupné na : https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/dph/2015/2015.09.16_DPH_EU.pdf

Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. sa rozhodla využiť možnosť zadávania jednotlivých dokladov prostredníctvom tlačidla “Pridaj nákup”. To znamená, že účtovníčka firmy neimportovala údaje z predpripraveného súboru, ale jednotlivé nákupy zadávala do formulára ručne. Prvou žiadosťou, ktorú firma spracovala, bola kvartálna žiadosť za Českú republiku. Spoločnosť evidovala 2 druhy dokladov od českých dodávateľov. Prvým druhom dokladov boli prijaté faktúry a druhým typom boli výdavkové pokladničné doklady. V prípade výdavkových pokladničných dokladov je možné, v lokálnej časti formulára, zaškrtnúť pole “Zjednodušená faktúra”. Po zakliknutí tohto poľa, nemusí žiadateľ vyplňať číslo dokladu a IČ DPH dodávateľa. Lokálna časť formulára zahŕňa samostatný dokument pre každý prijatý nákup. Vizuál lokálnej časti formulára je zobrazený na obrázku číslo 5.

Obrázok 5 Vzor lokálnej časti žiadosti o refundáciu DPH

Detail nákupu tovarov a služieb

Nákup tovarov a služieb z krajiny EU

Členský štát vrátenia DPH

Lokálny bankový účet

Názov účtu
 Typ vlastníka

IBAN

BIC

Mena

Por.č.

Zjednodušená faktúra

Číslo faktúry

Dát. vystavenia

Údaje o dodavateľovi

Priezvisko a meno alebo názov firmy

IČ DPH

Kód krajiny

Ulica a číslo

PSČ, mesto, štát

Tovar a služby

Kód tovaru alebo služby

Subkód tovaru alebo služby

Volný popis tovaru alebo služby

Zoznam kódov a subkódov

Základ dane

DPH

Odpoč. časť v %

Odpoč. DPH

Mena

Zoznam príloh

Zoznam príloh

Akcie

Zatiaľ nie sú žiadne záznamy.

Pridať prílohy

Zrušiť

Uložiť

Návrat

Zdroj: Finančná správa SR. *Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT refund)* – *používateľská príručka* [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2022-03-06] Dostupné na : https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/dph/2015/2015.09.16_DPH_EU.pdf

❖ Žiadosť o vrátenie DPH z Českej republiky

Firma MS Inžiniering, s.r.o. žiada o refundáciu dane zo siedmich českých dokladov. Pri zadávaní faktúry je najskôr potrebné kliknúť na tlačidlo “*Pridaj nákup*”. V prvom políčku “*Členský štát vrátenia DPH*” treba zadať pri každej faktúre skratku Českej republiky – CZ. Číslo faktúry žiadateľ vyplní z dokladu, pretože každá faktúra musí mať svoje číselné označenie. V prípade výdavkových pokladničných dokladov je táto položka nepovinným údajom. Ďalším údajom, ktorý treba vypísať z faktúry, je dátum vystavenia. Následne je potrebné vyplniť informácie o adrese dodávateľa. Odporúčaný postup je vypísanie IČ DPH z danej faktúry a jeho overenie cez portál VIES. Po vypísaní IČ DPH z danej faktúry treba kliknúť na tlačidlo “*overiť*”. Portál verifikuje platnosť identifikačného čísla pre DPH a predloží údaje o adrese dodávateľa. Príklad získania takýchto údajov z faktúry sme znázornili na obrázku číslo 6.²⁶

Obrázok 6 Overenie IČ DPH prostredníctvom portálu VIES

VIES – kontrola platnosti IČ DPH

Ano, IČ DPH je platné

Členský štát / Severnom írsku	CZ
IČ DPH	CZ 48038687
Dátum prijatia žiadosti	2022/03/19 13:36:13
Názov	OMV Česká republika, s.r.o.
Adresa	Štětкова 1638/18 PRAHA 4 - NUSLE 140 00 PRAHA 4
Identifikátor žiadosti	

Zdroj: vlastné spracovanie v portáli VIES, dostupné na:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html

Po vyplnení údajov o adrese dodávateľa, je dôležité vyplniť správny kód tovaru alebo služby, a jeho subkód. Tieto kódy sa vyplňajú podľa toho, za aký tovar alebo službu je daný doklad vystavený. V prípade, ak k položke nevieme správne priradiť jej kód a k nemu prislúchajúci subkód, použijeme všeobecný kód 10 v kombinácii so subkódom 10. Pri použití tohto kódu je však potrebné vypísať názov tovaru alebo služby v štátnom jazyku refundácie. Názvy jednotlivých kódov sme si už uviedli v tabuľke 4 - Kódy druhov tovarov a služieb, ktoré sa

²⁶ EURÓPSKA KOMISIA. *VIES – kontrola platnosti IČ DPH*, [elektronický zdroj]. online. [cit.2022- 03-08]. Dostupné na : https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html

uvádzajú v žiadosti. Ak máme vyplnený kód a subkód, je potrebné ešte vypísať základ dane a čiastku DPH z daného dokladu. Posledným krokom je pridanie príloh vo formáte pdf. Následne treba zakliknúť položku “uložiť”. Takýmto spôsobom je potrebné pridať každý doklad do žiadosti. V nasledujúcom tabuľkovom prehľade sme znázornili kódy a subkódy, ktoré účtovníčka firmy MS Inžiniering, s.r.o. vyplnila k jednotlivým dokladom do žiadosti za Českú republiku.

Tabuľka 15 Vyplnené kódy a subkódy v žiadosti o vrátenie DPH z Českej republiky

Doklad	Vystavenie dokladu za	Kód tovaru	Subkód
DF 1	diesel	1 Pohonná látka	1.2.2 Nafta (Dopravné prostriedky s hmotnosťou nižšou ako 3500 kg) , ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich
DF 2	ubytovanie	6 Ubytovanie	6.1 Výdavky na ubytovanie zdaniteľnej osoby alebo zamestnanca zdaniteľnej osoby
VPD 1	parkovné	3 Výdavky týkajúce sa dopravných prostriedkov	3.2.4. Parkovanie dopravných prostriedkov s hmotnosťou rovnakou alebo nižšou ako 3500 kg, ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich, v garáži alebo na parkovisku
DF 3	diesel	1 Pohonná látka	1.2.2 Nafta (Dopravné prostriedky s hmotnosťou nižšou ako 3 500 kg) , ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich
VPD 2	vstupné na veľtrh	8 Vstupné na veľtrhy a výstavy	8.1 Zdaniteľnej osoby alebo zamestnanca zdaniteľnej osoby
DF 4	počítačové komponenty	10 Iné	10 Iné - počítačové komponenty
DF 5	diesel	1 Pohonná látka	1.2.2 Nafta (Dopravné prostriedky s hmotnosťou nižšou ako 3500 kg) , ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich

Zdroj: vlastné spracovanie

Po nahratí všetkých nákupov do formulára, je potrebné uložiť žiadosť za daný štát a skontrolovať žiadanú sumu. Spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. vykázala vo vyplnenej žiadosti z Českej republiky nákupy v celkovej sume 52 804,96 eur. Z tejto čiastky je výška žiadanej DPH 9 164,50 eur. Túto sumu bude firma žiadať za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021.

❖ Žiadosť o vrátenie DPH z Belgicka

Okrem kvartálnej žiadosti o vrátenie DPH z Českej republiky, firma MS Inžiniering, s.r.o. uskutočňovala aj nákupy v Belgicku. Do tabuľky číslo 16 sme preto znázornili prehľad vyplnených kódov a subkódov, k dokladom zahrnutých v ročnej žiadosti o vrátenie DPH z Belgicka.

Tabuľka 16 Vyplnené kódy a subkódy v žiadosti o vrátenie DPH z Belgicka

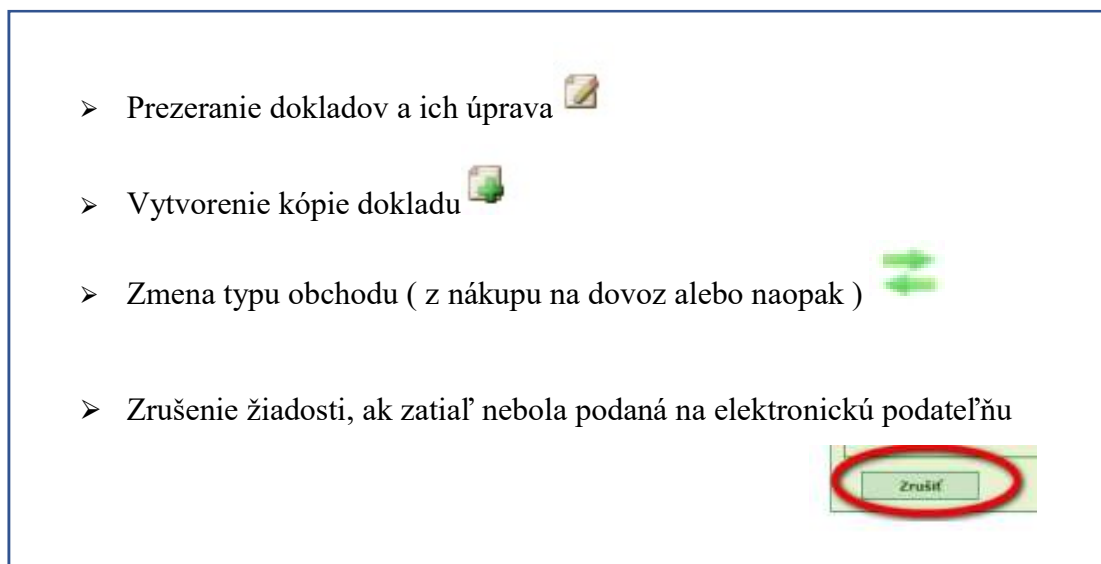
Doklad	Vystavenie dokladu za	Kód tovaru	Subkód
DF 6	diesel	1 Pohonná látka	1.2.2 Nafta (Dopravné prostriedky s hmotnosťou nižšou ako 3500 kg) , ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich
DF 7	cestné mýto	4 Cestné mýto a užívateľské poplatky	4.2 Cestné mýto za vozidlá s hmotnosťou rovnakou alebo nižšou ako 3500 kg, ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich
DF 8	diesel	1 Pohonná látka	1.2.2 Nafta (Dopravné prostriedky s hmotnosťou nižšou ako 3500 kg) , ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich
DF 9	diesel	1 Pohonná látka	1.2.2 Nafta (Dopravné prostriedky s hmotnosťou nižšou ako 3 500 kg) , ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich
DF 10	cestné mýto	4 Cestné mýto a užívateľské poplatky	4.2 Cestné mýto za vozidlá s hmotnosťou rovnakou alebo nižšou ako 3500 kg, ktoré nie sú dopravnými prostriedkami pre platiacich cestujúcich

Zdroj: vlastné spracovanie

Keď budú všetky doklady nahraté vo formulári, následne je potrebné túto žiadosť uložiť. Celková žiadaná suma o refundáciu DPH z Belgicka predstavuje 536,52 eur. Z tejto sumy predstavuje čiastka DPH 93,12 eur. Túto sumu bude spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. žiadať za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021.

Dôležité je poznamenať, že základ dane a výška DPH, sa musia uvádzať v mene členského štátu refundácie dane. V našom prípade bolo potrebné pri spracúvaní žiadosti o vrátenie DPH z Českej republiky vyplniť sumy v českých korunách. V žiadosti o vrátenie DPH z Belgicka sme sumy vyplnili v eurách. Pri pridávaní kópií dokladov je potrebné dbať na maximálnu kapacitu jednej žiadosti. Ako sme už spomenuli v teoretickej časti našej práce, maximálny limit, ktorý jedna žiadosť o vrátenie dane akceptuje pri nahrávaní príloh, je 5 MB. V prípade, ak sú prílohy vo formáte pdf príliš veľké, odporúčame využiť stránky, ktoré vedia skomprimovať súbory na menšiu veľkosť. Po uložení jednotlivých žiadostí, je užívateľ presmerovaný do globálnej časti žiadosti. V tejto časti formulára sa mu zobrazí zoznam so všetkými dokladmi v danej žiadosti. Jednotlivé doklady je možné prezerať a v prípade potreby upravovať, kopírovať, zmeniť v dokladoch typ obchodu na nákup alebo dovoz, prípadne zrušiť danú žiadosť. Pre lepšie pochopenie sme na nasledujúcom obrázku znázornili ikony zobrazujúce možnosti úprav jednotlivých dokladov.

Obrázok 7 Ikony zobrazujúce možnosti úprav jednotlivých dokladov

Zdroj: vlastné spracovanie podľa: Finančná správa SR. *Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT refund – používateľská príručka* [elektronický zdroj]. Bratislava, online.

[cit.2021-03-17] Dostupné na :

https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/dph/2015/2015.09.16_DPH_EU.pdf

Vytvorenú žiadosť si daňový subjekt môže vytlačiť vo formáte pdf. Tento dokument obsahuje vyplnenú úvodnú hlavičku žiadosti, so všetkými údajmi o žiadateľovi. Zároveň sú v tomto formulári obsiahnuté všetky vyplnené údaje o jednotlivých dokladoch a celková žiadaná suma DPH, ktorú daňový subjekt žiada od správcu dane vrátiť. Posledným krokom na úspešné dokončenie procesu refundácie DPH, je podanie dokumentu. Vyplnené žiadosti daňový subjekt podáva prostredníctvom tlačidla „*Podat' na EKR*“. Toto tlačidlo sa nachádza v ľavom dolnom rohu globálnej časti formulára. Po kliknutí na toto tlačidlo sa zahájí proces podpisového komponentu, ktorý zabezpečuje podpísanie žiadosti prostredníctvom zaručeného elektronického podpisu. Následne je dôležité zakliknúť tlačidlo „*podpísať*“. Tento krok zabezpečí vygenerovanie zoznamu osobných certifikátov. Vtedy je potrebné vybrať konkrétny kvalifikovaný certifikát, vytvorený pre zaručený elektronický podpis daného daňového subjektu. Následne je potrebné zadať príslušné heslo a PIN pre súkromný kľúč zaručeného elektronického podpisu a potvrdiť podpísanie formulára, kliknutím na tlačidlo „*OK*“. Týmto krokom sa podpíše žiadosť o vrátenie DPH a dokument sa automaticky odošle na elektronickú podateľňu daňového úradu. Zároveň elektronická podateľňa automaticky doručí žiadateľovi správu o úspešnom podaní dokumentu. Táto správa zahŕňa aj časovú pečiatku a evidenčný číselný údaj podaného dokumentu. Ide o informáciu, kedy bol dokument prijatý elektronickou podateľňou. Informácia o úspešnom podaní, ktorú elektronická podateľňa automaticky posielala po podaní dokumentu daňovému subjektu, je zobrazená na obrázku číslo 8.

Obrázok 8 Informácia o úspešnom doručení dokumentu do elektronickej podateľne

Zdroj: Finančná správa SR. *Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT refund – používateľská príručka* [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2021-03-17] Dostupné na : https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/dph/2015/2015.09.16_DPH_EU.pdf²⁷

²⁷ Finančná správa SR. *Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT refund – používateľská príručka* [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2021-03-17] Dostupné na :

4.2.6 Administratívne a finančné povinnosti súvisiace s podaním žiadosti o vrátenie DPH

Podaním žiadosti na elektronickú podateľňu končí hlavná práca daňového subjektu a prichádza na rad spolupráca správcov dane jednotlivých členských štátov. Pri podanej kvartálnej žiadosti firmy MS Inžiniering, s.r.o., za Českú republiku, spolupracujú medzi sebou daňové úrady Česka a Slovenska. Pri podanej ročnej žiadosti za štát Belgicko, zase kooperujú medzi sebou správcovia dane z Belgicka a Slovenska. Na základe spomenutej teoretickej problematiky, sme v nasledujúcej podkapitole zhrnuli činnosti správcov dane, po podaní žiadostí spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o. Podanú žiadosť najskôr obdrží slovenský daňový úrad. Pracovník úseku, ktorý je poverený spracovaním žiadostí, overí, či spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. splnila všetky predpoklady na vrátenie DPH v zmysle slovenskej legislatívy. Konkrétne, správca dane overuje, či bol podnik MS Inžiniering, s.r.o., platiteľom DPH, v časovom úseku, za ktorý žiada refundáciu DPH. Druhou skutočnosťou, ktorú musí správca dane SR preveriť, je zistenie, či firma nerealizovala činnosti, z ktorých nemá nárok na odpočítanie DPH. V prípade, ak by podmienky neboli splnené, slovenský správca dane informuje žiadateľa o nesplnení stanovených podmienok. Za predpokladu, ak sú všetky podmienky splnené, slovenský správca dane daný dokument zašle elektronicky správcovi dane z členského štátu vrátenia. V našom prípade, teda daňový úrad SR zasiela kvartálnu žiadosť správcovi dane v Českej republike, a ročnú žiadosť zašle správcovi dane v Belgicku. Zahraničný správca dane je povinný zaslať firme MS Inžiniering, s.r.o. oznámenie o úspešnom doručení žiadosti o refundáciu DPH. Následne je členský štát refundácie povinný, najneskôr do 4 mesiacov odo dňa, kedy bola žiadosť doručená zahraničnému správcovi dane, odoslať firme MS Inžiniering, s.r.o. informáciu o svojom rozhodnutí. Ide teda o rozhodnutie, či správca dane žiadosť schvaľuje alebo zamietla. Každý členský štát vrátenia, má zároveň právo dožiadať si doplňujúce informácie k danej žiadosti. Za predpokladu, ak si členský štát vyžiada takéto doplňujúce informácie od daňového subjektu, termín na prijatie rozhodnutie sa predlži na 6 až 8 mesiacov. Ak však členský štát nebude požadovať doplňujúce informácie od firmy MS Inžiniering, s.r.o., má povinnosť vrátiť sumu DPH najneskôr do 10 dní od uplynutia štvormesačnej doby. V prípade, ak členský štát vrátenia rozhodne o zamietnutí podanej žiadosti, alebo zamietnutí niektorých dokladov, je povinný oboznámiť spoločnosť MS Inžiniering, s.r.o. s dôvodmi, pre ktoré sa rozhodol nevrátiť žiadanú sumu DPH.

Môžeme teda skonštatovať, že správca dane má po podaní žiadosti viaceré administratívne povinnosti. Ide najmä o zaslanie oznámenia o úspešnom obdržaní žiadosti, doručenie rozhodnutia o schválení alebo zamietnutí podanej žiadosti, písomné vyžiadanie doplňujúcich informácií k podanému dokumentu a písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa podaná žiadosť čiastočne, alebo úplne zamieta. Správca dane má zároveň finančnú povinnosť zaslať na účet žiadateľa žiadanú čiastku DPH. V našom prípade je potrebné požadovanú sumu vrátiť na bankový účet spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o., ktorý firma uviedla v žiadosti. V prípade, ak správca dane Českej republiky schváli celú kvartálnu žiadosť, je povinný zaslať na bankový účet firmy MS Inžiniering, s.r.o., 9 164,50 eur. Taktiež, ak celú žiadosť schváli aj správca dane Belgicka, je povinný zaslať na bankový účet firmy 93,12 eur.

4.2.7 Kladné a záporné stránky vyplývajúce z možnosti využitia daňového zástupcu v spoločnosti MS Inžiniering, s.r.o.

Na trhu účtovných a daňových služieb existuje viacero odborníkov, ktorí ponúkajú svoje know how, pri zastupovaní v procese refundácie DPH. Subjekty dane majú teda možnosť zvoliť si, či sa v tomto procese nechajú zastúpiť odborníkmi, alebo si žiadosti o vrátenie dane spracujú a podajú sami. V nasledujúcej tabuľke sme zdôraznili pozitíva a negatíva, ktoré podľa nášho uhla pohľadu vyplývajú z možnosti využitia služieb daňového zástupcu v procese refundácie DPH.

Tabuľka 17 Zastúpenie v procese refundácie DPH- pozitíva a negatíva

Zastúpenie v procese refundácie DPH	
Výhody	Nevýhody
➔ Ušetrenie času.	➔ Vysoké poplatky.
➔ Vyššia odbornosť (nižšie riziko chybnosti).	➔ Úhrada poplatkov aj v prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti.
➔ Skúsenosti s komunikáciou so správcom dane.	
➔ Včasné varovanie zo strany daňového poradcu, v prípade neuznateľných položiek.	

Zdroj: vlastné spracovanie

K výhodám využitia daňového zástupcu sme zaradili najmä šetrnosť času, ktorý je pre podnikateľov veľmi vzácny. Tým, že ich v procese refundácie DPH zastúpi odborník, môžu svoje sily sústrediť na iné činnosti súvisiace s ich podnikaním. Výhodu taktiež vnímame vo vyššej odbornosti pri spracovaní žiadosti. Daňoví zástupcovia, ktorí ponúkajú služby súvisiace so zastupovaním podnikateľov v procese vrátenia dane, majú odborné vzdelanie doplnené praxou. So spracovaním žiadostí majú skúsenosti, a práve preto už vedia, ktorým chybám sa vyvarovať a z ktorých nákupov jednotlivé štáty nevracajú daň. Kladnou stránkou využitia služieb daňových odborníkov sú aj skúsenosti s komunikáciou s daňovým úradom. Výhodu praxe a skúseností daňových zástupcov vnímame aj v tom, že vzhľadom na ich prax viacerí z nich vedia podnikateľom včas poradiť, ktoré nákupy nemusia zahŕňať do žiadosti, pretože nie všetky štáty vracajú DPH z rovnakých nákupov. Naopak, negatívnou stránkou využitia daňových služieb v oblasti refundácie dane sú predovšetkým vysoké poplatky pri zastupovaní. V praxi platí pravidlo, čím viac dokladov, tým vyššie poplatky za daňové služby. Faktom je aj to, že v prípade, ak správca dane neuzná plnú výšku refundácie dane, peniaze podnikateľovi nevráti, ale služby daňového zástupcu sa musia uhradiť. Práve preto majú veľkú výhodu podnikatelia, ktorých pracovníci vedia spracovať žiadosť o vrátenie DPH. Pre viacerých podnikateľov môžu byť však poplatky, ktoré musia uhradiť daňovým zástupcom veľmi vysoké. Práve preto sa môžu rozhodnúť žiadosti o vrátenie dane spracovať sami. Tabuľka číslo 18 znázorňuje zoznam pozitívnych a negatívnych stránok, vyplývajúcich z možnosti vlastného spracovania žiadosti o vrátenie DPH.

Tabuľka 18 Vlastné spracovanie žiadosti o refundáciu DPH - pozitíva a negatíva

Vlastné spracovanie žiadosti o refundáciu DPH	
Výhody	Nevýhody
➔ Ušetrenie finančných prostriedkov.	➔ Vyššie riziko chýb.
➔ V prípade úplného alebo čiastočného zamietnutia žiadosti sa nemusia uhrádzať poplatky daňovému zástupcovi.	➔ Vyššia časová náročnosť.
➔ Rozvíjanie a nadobúdanie skúseností so spracovaním žiadostí.	
➔ Nadobúdanie skúseností s komunikáciou so správcom dane.	

Zdroj: vlastné spracovanie

Hlavnou výhodou spracovania žiadosti podnikateľom je podľa nás predovšetkým ušetrenie financií, ktoré by podnikateľ musel použiť na úhradu poplatkov súvisiacich so službami daňového zástupcu. S tým súvisí aj skutočnosť, že v prípade ak správca dane podanú žiadosť úplne alebo čiastočne zamietne, podnikateľ nie je zazmluvnený s daňovým zástupcom a v prípade neuznania žiadosti mu nemusí zaplatiť za jej spracovanie. V neposlednom rade je kladnou stránkou aj rozvíjanie a nadobúdanie skúseností so spracovaním žiadostí a v oblasti komunikácie so správcom dane. Negatívnou stránkou môže byť vyššie riziko vzniku chýb pri spracovaní žiadosti, nakoľko podnikatelia nemusia mať odborné vzdelanie v daňovej problematike, a v prípade otázok pri spracúvaní žiadosti sa nemajú s kým poradiť. Zároveň je nevýhodou aj vyššia časová náročnosť, pretože spracovanie formulára a komunikácia so správcom dane, stojí určité časové úsilie.

4.3 Zhodnotenie výsledkov práce a odporúčania

Výsledky našej záverečnej práce zahŕňajú objasnenie procesu refundácie DPH z praktického uhla pohľadu. V prvom úseku praktickej časti záverečnej práce, sme sa zamerali na porovnanie jednotlivých podmienok vrátenia DPH v členských štátoch Európskej únie. Poznanie týchto podmienok je nevyhnutné pre účely správneho spracovania žiadosti. Druhá časť bola zameraná na vytvorenie komplexného príkladu, v ktorom sme znázornili, ako celý proces refundácie DPH prebieha v praxi. Naš daňový subjekt podával dve žiadosti. Prvá žiadosť bola vytvorená na kvartálnej báze, pričom subjekt dane žiadal o vrátenie DPH z Českej republiky. Druhá žiadosť bola ročná, vzhľadom na nesplnenie kvartálneho limitu, pričom náš subjekt dane žiadal o vrátenie DPH z Belgicka. Najskôr sme posúdili vybrané nákupy v členení podľa štátov. Potom sme v tabuľkovom prehľade znázornili účtovanie posúdených transakcií. Následne sme objasnili proces registrácie subjektu dane do elektronickej aplikácie pre účely podania žiadosti vat refund. V ďalšej časti sme znázornili vyplnenie globálnej a lokálnej časti formulára. Taktiež sme vysvetlili význam jednotlivých ikoniek v globálnej časti formulára po nahratí jednotlivých nákupov do žiadosti. Potom sme sa zamerali na vysvetlenie postupnosti krokov pri podaní dokumentu. Následne bolo súčasťou našej práce zosumarizovanie administratívnych a finančných povinností, ktoré vznikajú správcovi dane. V poslednom kroku sme sa sústredili na porovnanie kladných a záporných stránok, ktoré vyplývajú z možnosti nechať sa v procese refundácie DPH zastúpiť zástupcom, alebo žiadosť vypracovať svojpomocne. Práve preto môžeme skonštatovať, že sa nám podarilo naplniť náš hlavný cieľ a priblížiť fungovanie procesu vrátenia v čo najkomplexnejšom svetle.

Zároveň by sme radi vymedzili viacero odporúčaní, ktoré môžu pomôcť komukoľvek, kto sa so spracovaním žiadosti o refundáciu stretáva. Ešte predtým, než sa daňový subjekt pustí do spracúvania žiadosti, odporúčame posúdiť jednotlivé transakcie, z ktorých mu vzniká potenciálny nárok na vrátenie DPH. Podľa nášho názoru je dôležité podrobne preskúmať každú transakciu a naštudovať si podmienky daného štátu vrátenia, nakoľko každý štát má svoje špecifické požiadavky a nemusí vrátiť daň zo všetkých nákupov. Daňový subjekt sa tak vyhne strate času, ktorý by venoval spracovaniu transakcie, z ktorej mu daň aj tak nebude vrátená. Po zaúčtovaní vybraných prípadov odporúčame stiahnuť z účtovného softvéru firmy hlavnú knihu do excelu s vyfiltrovaným účtom, na ktorom subjekt dane účtoval zahraničnú DPH, ktorú bude chcieť vrátiť od správcu dane. V takomto prehľade môže subjekt dane zvýrazňovať položky, ktoré už do žiadosti nahral, a zároveň si vie skontrolovať celkovú žiadanú sumu DPH na čiastku uvedenú v žiadosti. Pri pridávaní kópií dokladov do žiadosti odporúčame, ešte pred nahrávaním nákupov, všetky doklady skomprimovať na menšiu veľkosť, vzhľadom na veľkostné obmedzenie Finančnej správy. Po podaní žiadosti zároveň odporúčame stiahnuť alebo odfotiť elektronické potvrdenie o doručení žiadosti pre prípad, ak by správca dane meškal s odoslaním rozhodnutia. V prípade menších spoločností, ktoré nedosahujú príliš veľké zisky a žiadajú vrátiť DPH len z niekoľkých dokladov, odporúčame spracovať žiadosť svojpomocne, pretože im to ušetrí financie, ktoré by museli investovať na úhradu služieb daňového zástupcu. Avšak, ak žiadosť o vrátenie DPH realizuje subjekt, ktorý žiada o refundáciu dane z veľkého množstva dokladov a z viacerých štátov, odporúčame využiť služby daňového zástupcu, pretože aj portfólio kódov a subkódov zo žiadaných nákupov môže byť náročnejšie. Samozrejme, takýmto subjektom sa viac oplatí využiť služby daňového zástupcu, ak majú vysoké tržby a môžu čas, ktorý ušetria, sústrediť na svoje podnikanie.

Záver

Veľké množstvo podnikateľov sa pri svojej činnosti stretáva s nákupmi, ktoré uskutočňovali v iných členských štátoch a vzniká im z nich nárok na vrátenie DPH. Celý proces vyžiadania tejto dane od daňového úradu, sa v daňovej legislatíve označuje pojmom refundácia DPH. Viacero podnikateľov však neovláda presný postup, ako správne vyplniť žiadosť o refundáciu a aké kroky celý proces refundácie DPH obnáša. Práve preto, častokrát siahajú po službách daňových zástupcov, ktorí ich v tomto procese vedia zastúpiť. Žiaľ, takéto služby nie sú vôbec lacné. Avšak postup vyplnenia žiadosti nie je zložitý a v prípade, ak by sa problematika refundácie dane dostala do širšieho povedomia podnikateľských subjektov, najmä menší podnikatelia, by ušetrili svoje finančné prostriedky.

Základným obsahom a cieľom našej záverečnej práce bolo objasnenie problematiky refundácie DPH, jednak z teoretického, ale aj z praktického hľadiska. Zámerom bolo ukázať postupnosť krokov, ktorú obnáša proces refundácie DPH a dostať tak túto problematiku proces do bližšieho povedomia daňovníkov.

Prvá časť našej záverečnej práce bola orientovaná na priblíženie základných teoretických súvislostí súvislostí. V úvode našej práce sme objasnili podstatu dane z pridanej hodnoty, princíp na ktorom táto daň funguje a jej uplatnenie v rámci Slovenska a Európskej únie. V rámci prvej podkapitoly sme taktiež priblížili zákony, ktoré priniesli najväčšie zmeny v oblasti systému DPH. V nasledujúcich podkapitolách sme vysvetlili význam procesu refundácie DPH. Zamerali sme sa hlavne na podmienky a špecifiká jednotlivých typov vrátenia DPH. Zdôraznili sme aj náležitosti, ktoré sú povinnou súčasťou žiadosti o vrátenie dane. Zároveň sme vymedzili lehoty, ktoré musí dodržiavať správca dane a daňovník v procese refundácie DPH. Taktiež sme objasnili postup pri zastupovaní daňového subjektu v procese refundácie DPH. Súčasťou teoretickej problematiky bolo aj zhrnutie obsahu smerníc, ktoré proces vrátenia DPH upravujú. Druhá kapitola práce predstavovala vytýčenie nášho hlavného cieľa spolu s charakteristikou parciálnych cieľov. Hlavným cieľom našej práce bolo objasniť proces refundácie DPH a poskytnúť komplexný pohľad na problematiku vrátenia DPH. Súčasťou tretej kapitoly bolo priblížiť metodické postupy, ktoré sme použili pri spracovaní záverečnej práce. Hlavnými zdrojmi, z ktorých sme čerpali bola slovenská legislatíva a portál Finančnej správy Slovenskej republiky. Informácie sme taktiež čerpali z viacerých smerníc, odborných článkov a odbornej knižnej literatúry. Na spracovanie záverečnej práce sme využívali najmä metódu analýzy, syntézy a komparácie.

V praktickej časti práce sme najskôr vytvorili tabuľkový prehľad, v ktorom sme uviedli základné podmienky vrátenia DPH pri jednotlivých členských štátoch. V rámci tejto podkapitoly bola vytvorená tabuľka s príkladmi nákupov, z ktorých jednotlivé štáty vracajú a nevracajú DPH. Druhá oblasť praktickej časti bola zameraná na vytvorenie modelového príkladu fiktívnej firmy, ktorá žiada o vrátenie DPH z dvoch krajín. V rámci modelového príkladu sme špecifikovali hlavné kroky, ktoré sú nevyhnutné pre úspešné spracovanie žiadosti. Tieto kroky predstavujú parciálne ciele našej záverečnej práce, ktoré nás doviedli k naplneniu nášho hlavného cieľa. Najskôr sme posúdili transakcie súvisiace s refundáciou DPH. Detailnejší rozbor transakcií bol potrebný z dôvodu, aby sme vedeli zhodnotiť, či tieto transakcie patria do žiadosti o vrátenie DPH alebo nie. Potom sme vybrané transakcie zaúčtovali. V ďalšom kroku sme bližšie objasnili postup súvisiaci s registráciou daňovníka do aplikácie zameranej na autorizáciu elektronických služieb. Jednou z hlavných častí našej práce bolo znázornenie postupu vyplnenia žiadosti o vrátenie DPH na našom fiktívnom príklade. V rámci tejto podkapitoly sme priblížili, aké údaje je potrebné do žiadosti vyplniť v globálnej a lokálnej časti formulára. Následne sme bližšie popísali základné administratívne a finančné povinnosti, ktoré vznikajú po podaní žiadosti správcovi dane vrátane lehôt, ktoré má správca dane na doručenie rozhodnutia. V poslednej podkapitole sme znázornili v tabuľkovom prehľade aj výhody a nevýhody, ktoré podľa nás vyplývajú z možnosti zastúpenia daňovým zástupcom, ako aj z možnosti spracovania žiadosti o refundáciu dane podnikateľom. K výhodám využitia možnosti zastúpenia v tomto procese zaraďujeme najmä šetrenie času daňovníka, vyššiu odbornosť pri spracovaní žiadosti, skúsenosti s komunikáciou s daňovým úradom a včasné varovanie zo strany daňového poradcu v prípade nezrovnalostí. Nevýhody podľa nás spočívajú vo vysokých poplatkoch, ktoré daňovník musí uhradiť za službu refundácie DPH. Medzi pozitívne stránky svojpomocného spracovania žiadosti sme zahrnuli šetrenie financií a rozvíjanie skúseností v daňovej oblasti. Naopak nevýhody vnímame vo vyššom riziku vzniku chýb a vyššej časovej náročnosti zo strany podnikateľa.

Nakoniec sme zhodnotili, že náš hlavný cieľ sa nám podarilo naplniť a usúdili sme, že pre menších podnikateľov, ktorí podávajú žiadosť o vrátenie dane len z niekoľkých dokladov, je výhodnejšie podať žiadosť svojpomocne. Avšak väčšie firmy, ktoré majú vysoké tržby a podávajú žiadosti za viaceré štáty s veľkým množstvom dokladov, je výhodnejšie využiť služby daňových zástupcov.

Zoznam použitej literatúry

KNIŽNÉ ZDROJE

ZUBAĽOVÁ, Alena a kol. *Daňové teórie a ich využitie v praxi: daňová teória a politika II.* 1.vyd. Bratislava : Iura Edition, 2012. 199 s. ISBN 978-80-8078-487-4

KUBÁTOVÁ, Kveta. *Daňová teórie - úvod do problematiky.* 1.vyd. Praha : Aspi, 2005. 111s. ISBN 80-7357-092-0

MEDVEĎ, Jozef - NEMEC Juraj a kol. *Verejné financie.* 1.vyd. Bratislava: Sprint 2, 2011, s. 640. ISBN 978-80-89393-46-6

EBRILL, Liam – KEEN, Michael – PERRY, Victoria. *The modern tax.* 1.vyd. Washington : International Monetary Fund, 2001. 223 s. ISBN 978-1589060265

NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systému zemí Evropské unie.* 1.vyd. Praha: Aspi, 2008. 31,35-36,39 s. ISBN 978-80-7357-386-7

VAŠKOVÁ, Naďa. *Dane, účtovníctvo vzory a prípady 2011* 9.vyd. Žilina: Poradca, s.r.o., 2011. 182 s. ISSN 1335-9630.

SKALICKÁ, Hana. *Medzinárodní daňové vztahy,* 2.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 121 s. ISBN 978-80-7357-677-6

ONDREÁŠOVÁ, Zuzana. *Poradca č. 6, 2019. Zákon o dani z pridanej hodnoty.* 6.vyd. Žilina: Poradca s.r.o., 2018. 284, ISSN: 1335-1583

LEGISLATÍVA

ZÁKON Č. 222/2004 Z. z. zo 6. apríla 2004 o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov [elektronický zdroj]. online. [cit. 2021-10-23] Dostupné na:

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/222/>

DAŇOVÉ RIADITEĽSTVO SR. *Metodický pokyn Daňového riaditeľstva SR k vráteniu dane zahraničnej osobe z tretieho štátu podľa § 56 až 58 zákona č.222/2004 Z.z. o dani*

z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. [elektronický zdroj]. Banská Bystrica, [2011], online. 5 s. [cit. 2021-10-23] Dostupné na:

https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Profesionalna_zona/Dane/Metodicke_pokyny/Nepriame_dane/2011/mp_vrat_3staty_2011.pdf

ONLINE

ČERNEGOVÁ, Anna. *Ako funguje DPH a aké sú časté podvody?* [elektronický zdroj]. Považská Bystrica, 2021, online. [cit.2021- 09-17]. Dostupné na:

<https://www.podnikajte.sk/dan-z-pridanej-hodnoty/ako-funguje-dph-a-caste-podvody>

BÁNOCIOVÁ, Anna. *Analýza vývoja dane z pridanej hodnoty v Slovenskej republike* [elektronický zdroj]. Košice, 2009, online. 105-106 s. [cit.2021-09-17]. Dostupné na:

http://www.ekonomie-management.cz/download/1331826735_7221/11_banociova.pdf

BĚHOUNEK, Pavel – BĚHOUNKOVÁ, Ingrid. *Smernice EÚ o DPH*, [elektronický zdroj]. Praha, 2021, online. [cit.2021- 09-21]. Dostupné na :

<https://www.behounek.eu/l/smernice-eu-o-dph/>

Finančná správa SR. *Vrátenie DPH zahraničnej osobe z iného členského štátu* , [elektronický zdroj]. Bratislava, 2014,online [cit.2021-09-24] Dostupné na :

<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-zahranicnej-osobe>

JURIŠOVÁ, Anna. *Vrátenie DPH zahraničným osobám* , [elektronický zdroj]. Žilina, 2006, online. [cit.2021-09-24] Dostupné na : <https://www.epi.sk/odborny-clanok/Vratenie-DPH-zahranicnym-osobam.htm>

Finančná správa SR. *Vrátenie DPH zahraničnej osobe z iného členského štátu*. [elektronický zdroj]. Bratislava, 2014 online. [cit.2021-10-03] Dostupné na :

<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-zahranicnej-osobe>

BETÁKOVÁ, Jaroslava. *Vrátenie DPH zaplatenej v zahraničí*. [elektronický zdroj].

Žilina, 2018,online. [cit.2021-10-07] Dostupné na : <https://www.danovecentrum.sk/clanok-z-titulky/vratenie-dph-zaplatenej-v-zahranici-toptema-dc-9-2018.htm>

MINTÁL, Ján. *Vrátenie DPH tuzemským platiteľom DPH z iných členských štátov*. [elektronický zdroj]. Bratislava, 2020, online. [cit.2021-10-08] Dostupné na : <https://www.daneauctovnictvo.sk/sk/casopis/dph-v-praxi/vratenie-dph-tuzemskym-platitelom-dph-z-inych-clenskych-statov.m-3653.html>

ŠUTYOVÁ, Zuzana. *Vrátenie DPH z iného členského štátu EÚ tuzemským platiteľom*. [elektronický zdroj]. Považská Bystrica, 2015, online. [cit. 2021- 10-10] Dostupné na : <https://www.podnikajte.sk/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dph-eu>

Finančná správa SR. 2021. *Vrátenie DPH tuzemským platiteľom DPH z iných členských štátov*. [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2021-10-10] Dostupné na : <https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-pridanej-hodnoty/vratenie-dane-z-inych-clenskych>

REDEKYOVÁ, Ivana. *Je možné si nárokovať vrátenie DPH aj z nákupov uskutočnených v EÚ cez ERP?* [elektronický zdroj]. Bratislava, 2012, online. [cit.2021-10-10] Dostupné na: <https://www.szcoportal.sk/33/je-mozne-si-narokovat-vratenie-dph-aj-z-nakupov-uskutocnenych-v-eu-cez-erp-uniqueiduchxzASYZNYN6fh84eHN9NSltv3JLrtu/>

TONKOVIČOVÁ, Dana. *Podmienky vrátenia DPH z členských krajín Európskej únie* [elektronický zdroj]. Bratislava, 2018, online. [cit. 2022- 01-02] Dostupné na : <https://lucra.eu/blog/podmienky-vratenia-dph-z-clenskych-krajin-europskej-unie/>

Finančná správa SR. *Elektronická komunikácia - praktické informácie pre používateľov* [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2022-03-06] Dostupné na : <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronickesluzby/elektronickakomunikacia/elektronicka-komunikacia-dane>

EURÓPSKA KOMISIA. *VIES – kontrola platnosti IČ DPH*, [elektronický zdroj]. online. [cit.2022- 03-08]. Dostupné na : https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html

Finančná správa SR. *Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT refund – používateľská príručka* [elektronický zdroj]. Bratislava, online. [cit.2021-03-17] Dostupné na :
https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/dph/2015/2015.09.16_DPH_EU.pdf

SMERNICE A OZNÁMENIA

Úradný vestník Európskej únie: Smernica Rady 79/1072/EHS zo 6. decembra 1979 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu — Úpravy o vrátení dane z pridanej hodnoty platiteľom dane, ktorí nemajú sídlo na území štátu. Dostupné na internete: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:31979L1072&from=SK>

Úradný vestník Európskej únie: *Smernica Rady 2008/9/ES z 12. februára 2008, ktorou sa ustanovujú podrobné pravidlá pre vrátenie dane z pridanej hodnoty ustanovené v smernici 2006/112/ES zdaniteľným osobám, ktoré nie sú usadené v členskom štáte vrátenia dane, ale ktoré sú usadené v inom členskom štáte.* Dostupné na : <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008L0009&from=FR>

Prílohy

Príloha číslo 1 - Podmienky vrátenia DPH uplatňované v rámci členských štátov EÚ

Štát	Minimálne limity	Položky z ktorých nevrátia daň (príklady)	Povinnosť priložiť kópiu dokladu
Belgicko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Ubytovanie, jedlo, nápoje, tabakové výrobky, alkohol, náklady na reprezentačné účely zo zjednodušených dokladov.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Bulharsko	-100 BGN za rok -800 BGN za kvartál	Výdavky na zábavné účely, náklady na reprezentačné účely.	Nevyžadujú.
Cyprus	-50€ za rok -400€ za kvartál	Dovoz alebo lízing vzťahujúci sa k osobným automobíkom, osobná doprava do 9 osôb, výdavky pre účely zabavy, služby cestovných kancelárií.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Česko	-1000 CZK za rok -7000 CZK za kvartál	Telefonické poplatky, taxi služby, tovary a služby pre účely osobnej spotreby, cestovné náklady, náklady na ubytovanie a stravovanie, reprezentačné účely.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Dánsko	-400 DKK z rok -3000 DKK za kvartál	Výdavky súvisiace s nákupom a užívaním nehnuteľností, osobná doprava do 9 osôb, dlhodobé ubytovanie pre zamestnancov.	Nevyžadujú.

Estónsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky, ktoré súvisia s ubytovaním alebo stravovaním.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Fínsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky súvisiace s obchodným pohostením, reklamou, zábavou, stravovaním, osobné autá, motocykle, karavany, lode na rekreačné účely.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Ak je základ dane minimálne 1000€.
Francúzsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Doklady z reštaurácií, výdavky súvisiace so všetkými typmi vozidiel a zariadení na prepravu osôb alebo zmiešané použitie.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Grécko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky, ktoré súvisia s ubytovaním, stravovaním, cestovaním, zábavou, osobná doprava do 9 osôb.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Holandsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky súvisiace so stravovaním a hotelovými službami, nákup potravín a nákupov pre zamestnancov.	Nevyžadujú.
Chorvátsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Náklady na reprezentáciu a stravovanie, výdavky spojené s jachtami, lietadlami, loďami, osobnými automobilmi, motocyklami, okrem tých, ktoré sú určené na lízing, prenájom alebo prepravu cestujúcich a tovaru.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Írsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky spojené s ubytovaním a nákupom v reštauráciách, výdavky na zábavné účely, kúpa a	Nevyžadujú.

		prenájom motorových vozidiel na osobnú dopravu.	
Litva	-170 LTL za rok -1380 LTL za kvartál	Osobná doprava do 9 osôb, nákup a nájom osobných automobilov, nákup starožitností a zberateľských predmetov, uznateľnosť max. 25% zo služieb, ktoré sú určené na zábavu a reprezentáciu.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 900 LTL. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 3500 LTL.
Lotyšsko	-35,14 LVL za rok -281,12 LVL za kvartál	Reprezentačné, výdavky spojené s verejnými konferenciami, recepciami a stravovaním je možné žiadať max. do výšky 40% z DPH.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 175,70 LVL. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 702,80 LVL.
Luxembursko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky pre účely zábavy.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Maďarsko	-13 000 HUF za rok -100 000 HUF za kvartál	Benzín a iné výdavky pre osobné autá, služby určené pre prevádzku a udržiavanie osobných áut, nákup osobných áut, motocyklov, jacht, nákup potravín a nápojov, výdavky na nákup rekonštrukciu a prestavbu nehnuteľností, taxislužby, parkovanie, stravovacie a zábavné služby.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 63 000 HUF. Pri ostatných dokladoch, ak je ZD minimálne 300 000 HUF.
Malta	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky na tabakové výrobky, starožitnosti, zberateľské predmety, umelecké diela, osobná doprava, doprava loďou alebo lietadlom.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.

Nemecko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky pre účely zábavy.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Poľsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky na ubytovacie a stravovacie služby, nákup PHM pre autá do 3,5 ton, pri nákupe osobného automobilu do 3,5 ton vrátia 60% z DPH.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Portugalsko	-50€ za rok	Výdavky na ubytovanie a stravovanie, nákup nápojov, tabaku a reprezentačných nákladov, výdavky na rekreačnú dopravu, cestovanie autobusmi, lietadlami, motorkami, nákup benzínu, osobná doprava, nákup a prenájom prostriedkov osobnej dopravy, lodí a lietadiel.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Rakúsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Výdavky na osobné služobné cesty, výdavky na kúpu a nájom osobného auta a jeho udržiavanie v prevádzke, výdavky na zábavu, reprezentačné náklady.	Nevyžadujú.
Rumunsko	-211,41 RON za rok -1691,2 RON za kvartál	Nákup tabakových produktov a alkoholických nápojov, kúpa áut s hmotnosťou do 3,5 ton, ktoré sú vyhradené výlučne na prepravu osôb, nákup PHM pre tieto autá.	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 1057,05 RON. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 4228,20 RON.
Slovinsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Náklady na reprezentáciu a stravovanie, výdavky spojené s osobnými autami, motocyklami,	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€.

		jachtami, lietadlami, loďami, okrem tých, ktoré sa vzťahujú na prepravu osôb alebo tovaru, lízing a prenájom.	Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Španielsko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Nákup nápojov, potravín a tabaku, výdavky pre účely osobnej dopravy, výdavky spojené s reštauráciami, rekreáciou a ubytovaním	Pri dokladoch z PHM, ak je základ dane minimálne 250€. Pri ostatných dokladoch, ak je základ dane minimálne 1000€.
Švédsko	-500 SEK za rok -4 000 SEK za kvartál	Výdavky pre účely obchodného pohostenia, kúpa osobných áut a motocyklov, výdavky vzťahujúce sa k prenájomu osobných áut a motocyklov vrátia iba do 50% z DPH.	Nevyžadujú.
Taliansko	-50€ za rok -400€ za kvartál	Služby súvisiace s prepravou ľudí, kúpa potravín, nápojov a reklamných predmetov, kúpa lietadiel lodí a ich náhradných dielov, kúpa motocyklov a ich súčastí, ak majú objem valcov nad 350 cm ³ .	Nevyžadujú.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa: TONKOVIČOVÁ, Dana. *Podmienky vrátenia DPH z členských krajín Európskej únie*, 2018. Dostupné na: <https://lucra.eu/blog/podmienky-vratenia-dph-z-clenskykh-krajin-europskej-unie/>